

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ

ЗА РАБОТЕЊЕТО

НА ДИРЕКЦИЈАТА ЗА ЗАШТИТА НА ЛИЧНИТЕ ПОДАТОЦИ

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА РАБОТЕЊЕТО НА ДИРЕКЦИЈАТА ЗА
ЗАШТИТА НА ЛИЧНИТЕ ПОДАТОЦИ
ЗА 2009 ГОДИНА

Бр. 01-346/1

Скопје, 05 март 2010 година

6.4.	ИПА 2008 КОМПОНЕНТА I - ПОМОШ ПРИ ТРАНЗИЦИЈА И ГРАДЕЊЕ НА ИНСТИТУЦИИ.....	41
6.5.	ЕВРОПРАВДА	42
6.6.	ЕВРОПОЛ.....	42
6.7.	ВИЗНА ЛИБЕРАЛИЗАЦИЈА.....	43
6.8.	ПРОЕКТИ И РАБОТНИ ГРУПИ.....	43
7.	ЦЕНТРАЛЕН РЕГИСТАР НА ЗБИРКИ НА ЛИЧНИ ПОДАТОЦИ	45
8.	МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА	47
8.1.	РАБОТНА ГРУПА 29 (WORKING PARTY 29).....	47
8.2.	СЕМИНАР ЗА ЗАШТИТА НА ЛИЧНИТЕ ПОДАТОЦИ ВО ЕВРОПСКА КОМИСИЈА .	47
8.3.	КОНСУЛТАТИВЕН КОМИТЕТ (T-PD)	48
8.4.	ПРОЛЕТНА КОНФЕРЕНЦИЈА НА ЕВРОПСКИТЕ ОРГАНИ ЗА ЗАШТИТА НА ЛИЧНИТЕ ПОДАТОЦИ	48
8.5.	МЕЃУНАРОДНА ГРУПА ЗА ЗАШТИТА НА ЛИЧНИТЕ ПОДАТОЦИ ВО ОБЛАСТА НА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИТЕ.....	48
8.6.	РАБОТИЛНИЦА ЗА СЛУЧАИ ОД ПРАКТИКАТА ЗА ЗАШТИТА НА ЛИЧНИТЕ ПОДАТОЦИ.....	49
8.7.	МЕЃУНАРОДНА КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА ЗАШТИТА НА ПОДАТОЦИТЕ.....	49
8.8.	МЕЃУНАРОДНА КОНФЕРЕНЦИЈА „HIDE ПРОЕКТ“	49
9.	ЕДУКАЦИИ	51
9.1.	ЕДУКАЦИИ НА ДИРЕКЦИЈАТА	51
9.1.1.	ПРАВЕН ФАКУЛТЕТ „ЈУСТИНИЈАН ПРВИ“	51
9.1.2.	АКАДЕМИЈА ЗА ОБУКА НА СУДИИ И ЈАВНИ ОБВИНИТЕЛИ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА.....	51
9.1.3.	МАКЕДОНСКИ ИНСТИТУТ ЗА МЕДИУМИ.....	51
9.1.4.	КОАЛИЦИЈА „СИТЕ ЗА ПРАВИЧНО СУДЕЊЕ“	52
9.1.5.	КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТА НА ПРАВОТО ЗА СЛОБОДЕН ПРИСТАП ДО ИНФОРМАЦИИ ОД ЈАВЕН КАРАКТЕР.....	52
9.2.	УЧЕСТВО ВО ЕДУКАЦИИ	53
9.2.1.	ФОНДАЦИЈА ИНСТИТУТ ОТВОРЕНО ОПШТЕСТВО МАКЕДОНИЈА	53
9.2.2.	МАТРА ПРОГРАМА – ОБУКИ ЗА ЕВРОПСКА СОРАБОТКА.....	53

9.2.3.	ЕВРОПСКА УНИЈА - ТАЕХ.....	53
9.2.4.	ДРЖАВЕН УПРАВЕН ИНСПЕКТОРАТ	53
9.2.5.	АКАДЕМИЈА ЗА ОБУКА НА СУДИИ И ЈАВНИ ОБВИНИТЕЛИ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА.....	54
9.3.	ДРУГИ ЕДУКАЦИИ.....	55
10.	ПОДИГНУВАЊЕ НА ЈАВНАТА СВЕСТ	57
10.1.	АКТУЕЛНИ ПРАШАЊА	57
10.2.	КОМУНИКАЦИИ	57
10.3.	ДЕН ЗА ЗАШТИТА НА ЛИЧНИТЕ ПОДАТОЦИ - 28 ЈАНУАРИ	58
11.	СТРАТЕШКО ПЛАНИРАЊЕ И АНАЛИЗА НА ПОЛИТИКИ.....	61
11.1.	СТРАТЕШКО ПЛАНИРАЊЕ	61
11.2.	СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ДИРЕКЦИЈАТА 2010-2015 ГОДИНА.....	61
11.3.	АНАЛИЗИ.....	61
12.	ОРГАНИЗАЦИСКА СТРУКТУРА.....	63
13.	КАДРОВСКИ ПОТЕНЦИЈАЛ	65
14.	ФИНАНСИСКО РАБОТЕЊЕ.....	67
14.1.	РЕАЛИЗАЦИЈА НА БУЏЕТОТ ЗА 2009 ГОДИНА.....	67
15.	ПРЕПОРАКИ.....	71
16.	АНЕКС – ТАБЕЛИ И ПРЕГЛЕДИ СО ПОДАТОЦИ ЗА 2009 ГОДИНА.....	73
	ТАБЕЛА БР.1 ПОДАТОЦИ ЗА ИЗВРШЕНИ ИНСПЕКЦИСКИ НАДЗОРИ.....	73
	ТАБЕЛА БР.2 ПРЕГЛЕД НА КОНТРОЛОРИ И ОБРАБОТУВАЧИ КАЈ КОИ Е ИЗВРШЕН ИНСПЕКЦИСКИ НАДЗОР.....	74
	ТАБЕЛА БР.3 ПРЕГЛЕД НА КОНТРОЛОРИ И ОБРАБОТУВАЧИ КОИ НЕ ДОСТАВИЛЕ ИЗВЕСТУВАЊЕ ПО РЕШЕНИЕ	77
	ТАБЕЛА БР.4 ПРЕГЛЕД НА ДАДЕНИ СТРУЧНИ МИСЛЕЊА.....	78
	ТАБЕЛА БР.5 ПРЕГЛЕД НА ДАДЕНИ УКАЖУВАЊА.....	79
	ТАБЕЛА БР.6 ПРЕГЛЕД НА ПОСТАПКИ ПО БАРАЊА НА ГРАЃАНИ ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ПОВРЕДА НА ПРАВОТО НА ЗАШТИТА НА ЛИЧНИТЕ ПОДАТОЦИ	79
	ТАБЕЛА БР.7 ПРЕГЛЕД НА РЕГИСТРИРАНИ КОНТРОЛОРИ	80

ТАБЕЛА БР. 8 ПРЕГЛЕД НА РЕГИСТРИРАНИ КОНТРОЛОРИ ПО ОРГАНИЗАЦИСКИ ФОРМИ	88
ТАБЕЛА БР. 9 ПРЕГЛЕД НА МЕДИУМСКА ЗАСТАПЕНОСТ НА ДИРЕКЦИЈАТА	89
ТАБЕЛА БР.10 ПРЕГЛЕД НА РЕАЛИЗАЦИЈА НА ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА ПО СТАВКИ ВО 2009 ГОДИНА.....	90
ТАБЕЛА БР.11 КОМПАРАТИВНА ТАБЕЛА НА РЕАЛИЗАЦИЈА НА ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА ПО ГОДИНИ.....	90

КРАТОК ПРЕГЛЕД

Годишниот извештај за работењето на Дирекцијата за заштита на личните податоци за 2009 година има за цел да обезбеди целосен приказ на остварувањата и реализираните програмски цели во 2009 година, како и да понуди перспективи и препораки за 2010 година.

Концептуално, Годишниот извештај е систематизиран во 15 тематски поглавја и поглавје 16 Анекс-Табели и прегледи со податоци во кој што се содржани бројни податоци по разни основи, и тоа по следниот редослед:

Во **Главата 1 – Постигнувања и перспективи** е дадена општата слика за активностите на Дирекцијата за заштита на личните податоци, преку претставување на постигнатите резултати во 2009 година и поставување на приоритетите за 2010 година.

Во **Главата 2 – Инспекциски надзор** се прикажани активностите на Секторот за инспекциски надзор во текот на 2009 година кои се однесуваат на извршените редовни, вонредни и контролни инспекциски надзори, како и најчесто утврдените повреди при вршењето на надзорот.

Во **Главата 3 – Правна регулатива за заштита на личните податоци** е претставена подзаконската регулатива што е донесена во областа на заштитата на личните податоци, учеството на Дирекцијата за заштита на личните податоци во процесот на усогласување на националното законодавство со регулативата за заштита на личните податоци преку давањето на стручни мислења на контролорите и обработувачите, на правните лица и на државните органи во однос на меѓународните договори, предлог законите, подзаконските акти и документацијата за техничките и организациските мерки, заради постигнување на конзистентност во правниот систем во делот на заштитата на личните податоци.

Во **Главата 4 – Постапување по барања за утврдување на повреда на правото на заштита на личните податоци** се презентирани и остварените резултати во постапките за утврдување на повредата на правото на заштита на личните податоци поведени по барања на физички лица.

Во **Главата 5 – Злоупотреби на личните податоци на интернет** се издвоени пријавените злоупотреби на личните податоци сторени на интернет.

Во **Главата 6 – Учество во евроинтегративниот процес на Република Македонија** се претставени сите процеси, програми, проекти и работни групи во кои Дирекцијата за заштита на личните податоци имаше активно учество во 2009 година, а се во функција на успешно и континуирано унапредување на процесот на интегрирање на Република Македонија во Европската унија.

Во **Главата 7 – Централен регистар на збирки на лични податоци** се дадени показателите за бројот, видот, називот на контролорите и збирките на лични податоци евидентирани во Централниот регистар во текот на 2009 година.

Во **Главата 8 – Меѓународна соработка** се опишани меѓународните активности на Дирекцијата за заштита на личните податоци преку учеството во телата на Европската унија, Советот на Европа, како и во меѓународните мрежи на органите за заштита на личните податоци.

Во **Главата 9 – Едукаци** се наведени позначајните проекти во кои беше вклучена Дирекцијата за заштита на личните податоци во текот на 2009 година, вклучувајќи ги и одржаните обуки, трибини, тркалезни маси и јавни расправи на кои беа опфатени различни аспекти на заштитата на личните податоци.

Во **Главата 10 – Подигнување на јавната свест** се презентирани приоритетите во креирањето на комуникациските стратегии за подигање на јавната свест и алатките за нивна реализација. Во оваа глава, исто како и во претходните години е претставен и најголемиот промотивен настан во областа на заштитата на личните податоци, 28 јануари - Европскиот ден за заштита на личните податоци.

Во **Главата 11 – Стратешко планирање и анализа на политики** е претставена реализацијата на Стратешкиот план на Дирекцијата за заштита на личните податоци (2009-2011), подготвувањето на работната верзија на Стратегијата за развој на Дирекцијата за временски период 2010-2015 година, како и анализите за остварувањето на заштитата на личните податоци во разни области.

Во **Главата 12 – Организациска структура** е прикажана организациската шема и промените во 2009 година во однос на организациската поставеност на Дирекцијата за заштита на личните податоци.

Во **Главата 13 – Кадровски потенцијал** е даден преглед на кадровската структура на Дирекцијата за заштита на личните податоци.

Во **Главата 14 – Финансиско работење** е прикажана реализацијата на Буџетот на Дирекцијата за заштита на личните податоци за 2009 година.

Во **Главата 15 – Препораки** се наведени активностите и мерките кои Дирекцијата за заштита на личните податоци препорачува да бидат преземени при обработката на личните податоци од страна на контролорите и обработувачите во текот на 2010 година.

Во **Главата 16 – Анекс - Табели и прегледи со податоци за 2009 година** се содржани показатели за извршените инспекциски надзори, за контролорите и обработувачите кај кои е извршен инспекциски надзор, за дадените стручни мислења и укажувања, за постапките по барања на граѓани за утврдување на повреда на правото на заштита на личните податоци, за регистрираните контролори во Централниот регистар на збирки на лични податоци, за медиумската застапеност на Дирекцијата за заштита на личните податоци и за реализацијата на финансиските средства по ставки и години.

Повеќе информации за работењето на Дирекцијата за заштита на личните податоци, но и за правото на заштитата на личните податоци и приватноста воопшто, се објавени на интернет страницата <http://www.dzlp.mk/>.

МИСИЈА

Мисијата на Дирекцијата за заштита на личните податоци (Дирекцијата) е да обезбеди транспарентност и информираност на граѓаните за правото на заштита на личните податоци и постојана заштита на ова уставно право од какви било злоупотреби при собирањето, обработката и чувањето на личните податоци на граѓаните, како и заштита од неовластени промени, уништување и пренос на личните податоци, што се утврдува преку вршење инспекциски надзор над обработката на личните податоци согласно Законот за заштита на личните податоци.

Дирекцијата е одговорна за:

- креирање на нормативна политика за имплементација на прописите за заштитата на личните податоци;
- применување на начелата за заштита на личните податоци;
- давање мислења по подзаконските акти на контролорите и обработувачите и помош во обработката на личните податоци;
- вршење инспекциски надзор над обработката на личните податоци и нивната заштита;
- евалуација на законитоста на обработката на личните податоци;
- постапување по барања на физички лица за утврдување на повреда на нивните права во однос на обработката на личните податоци;
- водење на Централен регистар на збирки на лични податоци;
- водење на евиденција за извршен пренос на лични податоци во други држави и
- остварување на меѓународна соработка во областа на заштитата на личните податоци и учество во работата на меѓународни организации и институции за заштитата на личните податоци.

Покрај овие основни функции, Дирекцијата се стреми и кон реализирање на своите стратешки активности:

- промоција на „културата на заштита на личните податоци“ кај сите контролори и обработувачи и кај пошироката јавност и
- постојано подобрување на квалитетот на политиките и насоките за заштита на личните податоци, секогаш кога тоа е услов за успешно исполнување на целите за заштита на личните податоци како основни слободи и права на граѓаните.

ВОВЕДНО ОБРАЌАЊЕ

Исполнувајќи ја законската обврска кон Собранието на Република Македонија, со особено задоволство го доставувам и петтиот, последен во мојот мандат, Годишен извештај за работењето на Дирекцијата за заштита на личните податоци, како институција во чија надлежност е имплементацијата на правната регулатива за заштита на личните податоци, а особено и грижата за подигнување на јавната свест за ова право.

Годишниот извештај се однесува на активностите на Дирекцијата во текот на 2009 година, како петта година на функционирање од нејзиното формирање.

Да потсетам:

Република Македонија за првпат го нормира правото на заштита на личните податоци во член 18 од Уставот на Република Македонија, како дел од основните слободи и права на човекот и граѓанинот, со што е поставена основата за обезбедување гаранција на сигурноста и тајноста на личните податоци и за заштита од повреди на личниот интегритет на граѓаните. Врз таа основа, во 2005 година е донесен Законот за заштита на личните податоци¹ кој е *lex generalis* во оваа област. Правната рамка за заштита на личните податоци во Република Македонија ја надоградуваат и Законот за ратификација на Конвенцијата за заштита на физичките лица во поглед на автоматската обработка на личните податоци², како и Законот за ратификација на Дополнителниот протокол кон оваа Конвенција, во врска со надзорните тела и прекуграничниот пренос на податоци³.

Со воспоставувањето на законската и институционалната рамка за заштита на личните податоци во Република Македонија се овозможи имплементацијата на уште една вредност од Европската унија, концепт кој подразбира вклучување на правото на приватност на граѓаните во нашиот правен систем и заштита на тоа право, односно заштита на нивните лични податоци. Ова претставува своевидна револуција во остварувањето на правото на приватност и исклучително важен момент во историјата на заштитата на основните слободи и права на човекот и граѓанинот во Република Македонија, а воедно е и огромен предизвик.

Досегашните искуства на Дирекцијата покажуваат дека јавноста позитивно ги прифаќа воспоставените начела за заштита на личните податоци, кои треба да бидат лесно применливи во практиката, без разлика дали станува збор за обработка на лични податоци од страна на контролорите (имателите на збирки на податоци) или за развивањето правила и политики на работа кои се тесно поврзани со заштитата на правото на приватност на граѓаните.

---

¹ „Службен весник на Република Македонија“ бр.7/2005 и 103/2008

² Законот за ратификација на Конвенцијата 108/81 е објавен во „Службен весник на Република Македонија“ бр.7/2005. Конвенцијата влезе во сила на 1 јули 2006 година

³ Законот за ратификација на Дополнителниот протокол кон Конвенцијата за заштита на физичките лица во поглед на автоматската обработка на личните податоци, во врска со надзорните тела и прекуграничниот пренос на податоци е објавен во „Службен весник на Република Македонија“ бр.103/08. Дополнителниот протокол влезе во сила на 1 јануари 2009 година

Практиката покажува дека при примената на Законот за заштита на личните податоци, често пати погрешно се толкуваат неговите одредби – или се толкуваат премногу рестриktivно и не се дозволува пристап до податоците во име на приватноста или се толкуваат премногу либерално и се дозволува правото на приватност да биде маргинализирано во името на јавниот интерес. Вистинско умевање е во секој конкретен случај да се постигне баланс помеѓу јавниот и приватниот интерес. Улогата на Дирекцијата е да го идентификува тој баланс.

Изразувам благодарност до сите наши соработници од државниот, приватниот и невладиниот сектор со кои соработувавме и кои ни даваа поддршка во реализацијата на нашите активности во изминатата година, како и во целиот мој мандатен период. Се разбира, особена благодарност и до граѓаните кои ни ја дадоа својата доверба во обезбедувањето на заштитата на нивното право на приватност.

Заштитата на личните податоци навлегува во сите сфери на општественото живеење, што само по себе доволно зборува за тоа колку е комплексна оваа материја. Оттаму, произлегува и потребата за исклучителна стручност и професионалност на оние кои се задолжени да ја обезбедат оваа заштита. Затоа, благодарност и до тимот на Дирекцијата, чија посветеност на работата, амбициозност во истражувањето и градењето стандарди и постигнатиот квалитет се покажаа клучни во ефикасноста и успешноста на оваа млада институција при имплементацијата на европската регулатива во оваа област, за која Република Македонија доби највисоки оценки во сите извештаи на компетентните Европски органи и тела.

Воедно, го изразувам личното уверување дека исклучителната професионалност и стручност, како белег на овој тим, претставуваат доволна гаранција дека Дирекцијата и во иднина успешно ќе ги решава предизвиците во извршувањето на својата функција.

Директор,

Маријана Марушиќ

1. ПОСТИГНУВАЊА И ПЕРСПЕКТИВИ

1.1. ПОСТИГНУВАЊА ВО 2009 ГОДИНА

Во текот на 2009 година се реализирани главните планирани активности и приоритети на Дирекцијата за извештајниот период, а кои беа фокусирани кон продолжување на сите претходно започнати процеси за континуиран напредок во областа на заштитата на личните податоци:

- Активно партиципирање на Дирекцијата во градењето на конзистентен правен систем од аспект на доследно применување на начелата за заштита на личните податоци;
- Активно учество на претставници на Дирекцијата во работни групи и проекти со цел да се постигне усогласеност на прописите со начелата за заштита на личните податоци;
- Имплементација на прописите за заштита на личните податоци од страна на контролорите и обработувачите;
- Евидентирање на збирките на лични податоци што се водат на територијата на Република Македонија во Централниот регистар на збирки на лични податоци;
- Организирање обуки, семинари и други едукативни форми за контролорите, обработувачите и граѓаните;
- Подигање на јавната свест на граѓаните за правото на заштита на личните податоци и инструментите што можат да ги користат доколку дојде до злоупотреба на ова нивно право;
- Подигање на јавната свест на граѓаните при користење на нивните личните податоци на интернет, а особено на мрежите за социјална интеракција;
- Одржување на континуитетот во остварувањето на меѓународна соработка со активно учество во работата на органите и телата на Европската унија, Советот на Европа и другите меѓународни мрежи што работат во областа на заштита на личните податоци, во рамките на расположливите буџетски средства;
- Интензивирање на соработката со државните органи и приватниот сектор, преку давање на мислења и укажувања во врска со усогласеноста на нивните предлог закони и подзаконски акти со прописите за заштита на личните податоци;
- Континуирано вршење на инспекциски надзор над спроведувањето на Законот за заштита на личните податоци и прописите донесени врз основа на овој закон во јавниот и приватниот сектор;
- Кадровско зајакнување на Дирекцијата;
- Изготвување на Предлог Стратегија за развој на Дирекцијата за период 2010-2015 година.

1.2. ПЕРСПЕКТИВИ ЗА 2010 ГОДИНА

Планирани активности и приоритети на Дирекцијата за 2010 година се:

- Понатамошно подигнување на свеста и чувството за постоење и негување на правото за заштита на личните податоци кај граѓаните, од една страна и кај контролорите и обработувачите, од друга страна;
- Примена на начелата за заштита на личните податоци во рамките на корпоративното управување кај контролорите и обработувачите;
- Интензивирање на инспекцискиот надзор во сите сегменти на општественото дејствување;
- Организирање и спроведување на обуки за заштита на личните податоци, согласно програмите и плановите на Дирекцијата;
- Следење на јавното мислење за правото на заштита на личните податоци;
- Организирање отворени денови за граѓаните и други активности во функција на подигање на јавната свест за заштита на личните податоци;
- Утврдување обврска за обезбедување мислење од Дирекцијата при донесувањето на прописите што имаат допирни точки со заштитата на личните податоци;
- Изработување на анализи за состојбата во однос на заштитата на личните податоци со предлог мерки за подобрување во одделни сектори;
- Понатамошно продлабочување на меѓународната соработка и активно учество во работата на органите и телата на Европската унија, Советот на Европа и останатите меѓународни мрежи што работат во областа на заштитата на личните податоци;
- Донесување на Стратегијата за развој на Дирекцијата за период 2010-2015 година.

2. ИНСПЕКЦИСКИ НАДЗОР

2.1. ВОВЕД

Една од основните функции на Дирекцијата е вршење инспекциски надзор над законитоста на преземените активности при обработката на личните податоци и нивната заштита на територијата на Република Македонија. За нејзино остварување во рамките на Дирекцијата надлежен е Секторот за инспекциски надзор.

Во 2009 година посебен акцент беше ставен на спроведување на одредбите од Законот за заштита на личните податоци во делот на вршење на инспекциски надзор над обработката на личните податоци, а во насока на зајакнување на оваа функција на Дирекцијата.

Согласно Законот за изменување и дополнување на Законот за заштита на личните податоци⁴ Секторот за инспекциски надзор започна со применување на одредбите за инспекцискиот надзор од 28 февруари 2009 година. Со воведување на инспекцискиот надзор, лицата овластени за вршење инспекциски надзор добија својство на инспектори за заштита на личните податоци, кои за утврдените повреди донесуваат решенија, против кои контролорите и обработувачите можат да поднесат тужба за поведување управен спор пред Управниот суд на Република Македонија. За постапката што се води во текот на инспекцискиот надзор се утврдени прецизни и кратки рокови во Законот за заштита на личните податоци.

Со Правилникот за начинот на вршење инспекциски надзор⁵ донесен од директорот на Дирекцијата, детално е пропишана постапката за начинот на вршење на инспекциски надзор кај контролорите, односно обработувачите согласно Годишната програма за вршење на инспекциски надзор и месечните оперативни планови.

Со цел, на физичките и правните лица да им се овозможи полесен начин да го остварат правото на заштита на личните податоци, на интернет страницата на Дирекцијата е објавен образец на Иницијативата за вршење на инспекциски надзор.

---

⁴ „Службен Весник на Република Македонија“ бр.103/08

⁵ „Службен Весник на Република Македонија“ бр.143/08 и 38/09

2.2. АКТИВНОСТИ НА СЕКТОРОТ ЗА ИНСПЕКЦИСКИ НАДЗОР⁶

Секторот за инспекциски надзор го сочинуваат Одделението за инспекциски надзор над јавниот сектор и Одделението за инспекциски надзор над приватниот сектор.

Секторот за инспекциски надзор ја започна 2009 година со четири државни службеници. Во текот на извештајниот период беа вработени двајца нови државни службеници-помлади соработници, а на еден државен службеник - инспектор му престана работниот однос во Дирекцијата, врз основа на Договор за преземање во друг државен орган, со што на крајот на годината Секторот имаше вкупно пет државни службеници. Поддршка во работата на овој Сектор со учество при вршењето на инспекцискиот надзор даваат државните службеници од Секторот за Централен регистар и информатичка поддршка, кои ја следат обработката на личните податоци кај контролорите и обработувачите од аспект на преземените технички и организациски мерки за нивна тајност и заштита, а кога е тоа потребно поддршка на Секторот му даваат и државните службеници од Секторот за правни работи.

Во текот на 2009 година извршени се 97 инспекциски надзори⁷, од кои 49 редовни, 46 вонредни и 2 контролни надзори (слика бр.1). Постапките за 29 инспекциски надзори кои започнаа во 2008 година, завршија во 2009 година (слика бр.2). Најголемиот дел од вонредните инспекциски надзори се извршени во приватниот сектор. Процентуално бројот на извршените вонредни инспекциски надзори во однос на вкупниот број на извршени надзори во 2009 година е ист како и во 2008 година (слика бр.3).

Со извршените инспекциски надзори беа опфатени контролори од јавниот и приватниот сектор. Во приватниот сектор беа опфатени 47 контролори, а во јавниот сектор 50 контролори (слика бр.4).

Приоритетни области за вршење на инспекцискиот надзор беа: здравството, образованието, телекомуникациите, банкарството, локалната самоуправа и социјалната заштита.

Инспекциските надзори беа извршени во државни органи, органи за спроведување на законот, единици на локалната самоуправа, здруженија на граѓани, јавни претпријатија, физички и правни лица со различна дејност.

Иако контролорите соработуваат со Дирекцијата при вршењето на инспекцискиот надзор, голем дел од нив, особено контролорите од јавниот сектор воопшто не постапуваат по задолженијата од решенијата. Заради ова степенот на имплементација на одредбите од Правилникот за техничките и организациските мерки за обезбедување тајност и заштита на обработката на личните податоци кај контролорите (особено во јавниот сектор) е низок, а воедно не се применуваат и начелата за заштита на личните податоци (слики 5 и 6)⁸.

Во текот на 2009 година, граѓаните и правните лица најмногу се жалеа за обработка на личните податоци преку видео надзор, обработка на личните податоци за цели на директен

⁶ Табела бр.1 од Анексот кон Годишниот извештај

⁷ Табела бр.2 од Анексот кон Годишниот извештај

⁸ Табела бр.3 од Анексот кон Годишниот извештај

маркетинг без да им биде побарана согласност од страна на контролорите, обработка на личните податоци без законски основ и без согласност на субјектот на личните податоци (граѓанинот), крадење на идентитет, собирање на матичниот број на граѓаните без да постои законски основ за тоа и задржување на лична карта при влез во службените простории кај некои контролори.

За првпат во 2009 година Секторот за инспекциски надзор започна со изрекување на глоба за сторен прекршок согласно одредбите на Законот за заштита на личните податоци. Во два случаи постапката е завршена со порамнување, согласно одредбите на Законот за прекршоците, додека во пет случаи постапката за порамнување е одбиена и против контролорите е поднесено барање за поведување на прекршочна постапка до Комисијата за одлучување по прекршок на Дирекцијата.

Во текот на 2009 година, против конечните решенија донесени врз основа на извршен инспекциски надзор беа поведени пет управни спорови. Постапката по однос на поведените управни спорови е во тек.

За време на извештајниот период Дирекцијата забрани обработка на посебни категории на личните податоци (биометриски податоци) на вработените кај еден контролор, заради неисполнување на условите за обработка на истите⁹.

Во 2009 година Дирекцијата забрани вршење на видео надзор надвор од просторот кој е доволен за исполнување на целите за кои е поставен и отстранување на дел од камерите што ги снимаат просториите во центрите за лекување зависност, како и намалување на бројот на камерите и пренасочување на дел од камерите што ги снимаат ходниците и чекалните во јавните здравствени установи кај контролор од јавниот сектор. Дирекцијата забрани вршење на видео надзор надвор од просторот кој е доволен за исполнување на целите за кои е поставен и во образовни институции, во државни органи, во трговски друштва и во заедничките делови од станбени згради.

Исто така, при вршењето на инспекцискиот надзор во 2009 година, контролорите даваа објаснување дека една од целите заради која го поставуваат системот за вршење видео надзор е и контролата на ефикасноста на работењето на вработените. Во Законот за заштита на личните податоци не е утврдена контролата (следењето) на ефикасноста на работењето на вработените како цел на поставување на видео надзорот во деловните или службените простории на контролорот. Постојаното вршење на видео надзор врз вработените не е во согласност и со уставно загарантираните права за заштита на личните податоци и заштита на приватноста. Европската регулатива и практика покажува дека ова претставува директна повреда на правото на заштита на личните податоци и приватноста и во никој случај не може да се користи како инструмент за зголемување на ефикасноста и ефективноста во работењето, за што во позитивните прописи се предвидени други методи, мерки и активности.

Покрај ова, констатирано е дека правните и физичките лица често поставуваат видео надзор на јавни места (улици, паркинзи, паркови, тротоари, плоштади) заради снимање на автомобилите на сопствениците/вработените или пренесување на снимките на интернет

---

⁹ Контролорот обработуваше биометриски податоци за евидентирање на работното време, кои не беа соодветни, релевантни и беа преобемни во однос на целите заради кои се вршеше обработката.

заради популаризација на нивните интернет страници. Овој вид на вршење на видео надзор не е во согласност со целите предвидени во Законот за заштита на личните податоци.

Преглед на најчести утврдени повреди при извршените инспекциски надзори во 2009 година

Член од ЗЗ/П	Утврдени повреди на Законот за заштита на личните податоци во 2009 година	Вкупно контролори (97)	% од вкупниот број контролори
5	Контролорите односно обработувачите ги обработуваат личните податоци без да постои правен основ за тоа; личните податоци се преобемни во однос на целите заради кои се собираат и обработуваат; личните податоци не се бришат по исполнување на целите поради кои истите се собрани.	62	64%
6	Контролорите, односно обработувачите обработуваат лични податоци без претходно добиена согласност на субјектот на лични податоци.	21	22%
8	Контролорите, односно обработувачите обработуваат посебни категории на лични податоци без да постои правен основ за тоа.	18	19%
9	Контролорите, односно обработувачите обработуваат матични броеви на граѓаните без да постои правен основ за тоа; не се води сметка матичниот број на граѓанинот да не биде непотребно видлив, печатен или преземен од збирките на лични податоци.	13	13%
9-а	Контролорите, односно обработувачите кои вршат видео надзор не истакнале известување; видео надзорот се врши надвор од просторот кој е доволен за исполнување на целите за кои е поставен; снимките направени при вршење на видео надзор се чуваат подолго од 30 дена.	32	33%
9-б	Контролорите, односно обработувачите вршат видео надзор во службени или деловни простории, што е преобемно во однос на целта за која е поставен видео надзорот; не е донесен посебен акт за вршењето на видео надзор.	23	24%
9-в	За вршење на видео надзор во станбени згради не е обезбедена согласност од сите сопственици на становите.	4	4%
10	Кога податоците се прибираат од субјектот на лични податоци, тој не е информиран за идентитетот на контролорот, целите на обработката и задолжителноста на давањата на одговорите на прашањата.	8	8%
13-а	Контролорите, односно обработувачите обработуваат лични податоци за цели на директен маркетинг без да обезбедат претходна согласност од субјектот на лични податоци; на субјектот на лични податоци не му е овозможено правото во секое време, да ја повлече согласноста за обработка на неговите лични податоци за цели на директен маркетинг.	3	3%
23	Контролорите, односно обработувачите не применуваат соодветни технички и организациски мерки за заштита од случајно или незаконско уништување на личните податоци, или нивно случајно губење, преправање, неовластено откривање или пристап, особено кога обработката вклучува пренос на податоци преку мрежа и заштита од какви било незаконски облици на обработка; не се води документација со опис на техничките мерки за обезбедување тајност и заштита на обработката на личните податоци.	49	51%

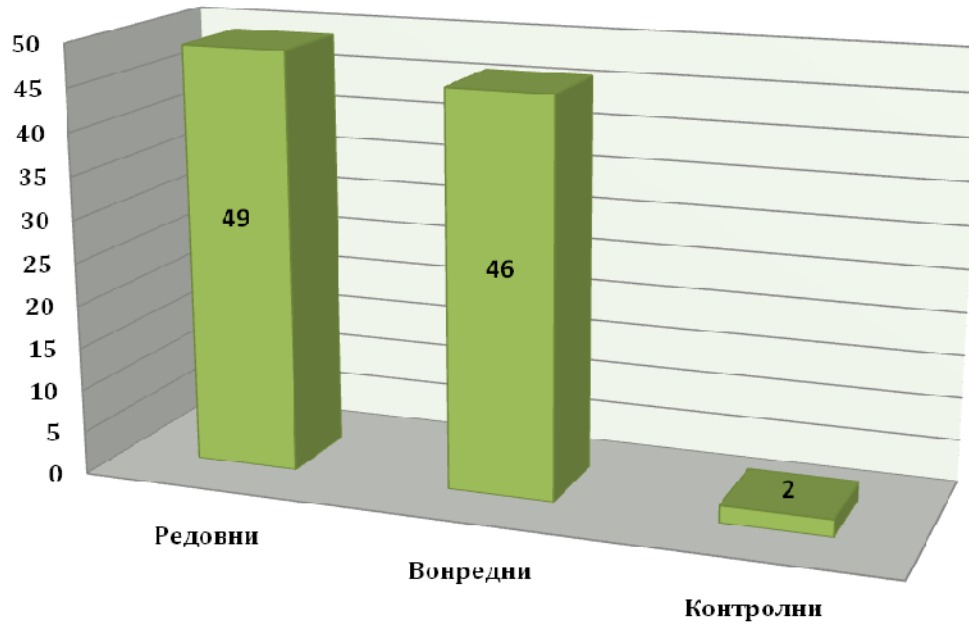
24	Лицата кои вршат обработка на личните податоци кај контролорите, односно обработувачите немаат добиено од контролорите овластување за таа цел; контролорите, односно обработувачите не ги запознаваат лицата на кои им се дава пристап до личните податоци со начелата за заштита на личните податоци.	27	28%
25	Контролорите, односно обработувачите не водат евиденција за лицата кои се овластени за вршење на обработка на личните податоци.	39	40%
26	Во договорите склучени помеѓу контролорите и обработувачите не се содржани обврските за обработувачите да постапуваат единствено во согласност со упатствата добиени од страна на контролорите, како и обврските за обработувачите да преземаат технички и организациски мерки за да обезбедат тајност и заштита на обработката на личните податоци.	22	23%
27	Контролорите пред да почнат со обработка на личните податоци не се регистрираат во Централниот регистар на збирки на личните податоци и не ја известуваат Дирекцијата за збирките со лични податоци кои ги водат.	42	43%
29	Контролорите вршат обработка на матичниот број на граѓаните, податоци во врска со расното и етничкото потекло на субјектите, генетски податоци и биометриски податоци без претходно добиено одобрение од страна на Дирекцијата.	12	12%
31 33	Контролорите вршат пренос на лични податоци во други држави без претходно добиено одобрение од Дирекцијата, односно без изречна согласност на субјектот на личните податоци.	3	3%
34	Контролорите даваат лични податоци на користење на корисник без доставено писмено барање од корисникот и без законска основа за користење на личните податоци.	16	16%

Преглед на инспекциските надзори извршени во 2009 година поделени по области и институции

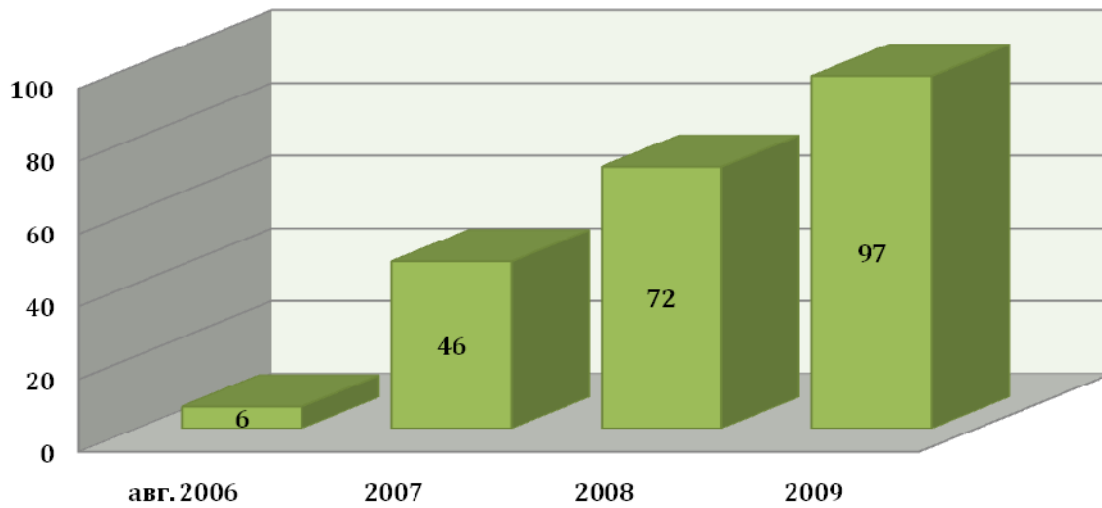
<i>Области и институции</i>	<i>Извршени инспекциски надзори</i>
Агенции за обезбедување на имот и лица и детективска дејност	1
Банкарство	8
Државни органи	13
Здравство	7
Здруженија на граѓани	6
Локална самоуправа	9
Образование	13
Осигурување на имот	5
Политички партии	1
Поштенски услуги	1
Превоз на патници	1
Социјална заштита	3
Телекомуникации	6
Трговија и производство	10
Туризам	3
Услуги за собирање отпад	1

Фармација	4
Физички лица	5
Вкупно:	97

Слика бр.1 - Број на контролори кај кои е извршен инспекциски надзор по вид на надзорот во 2009 година

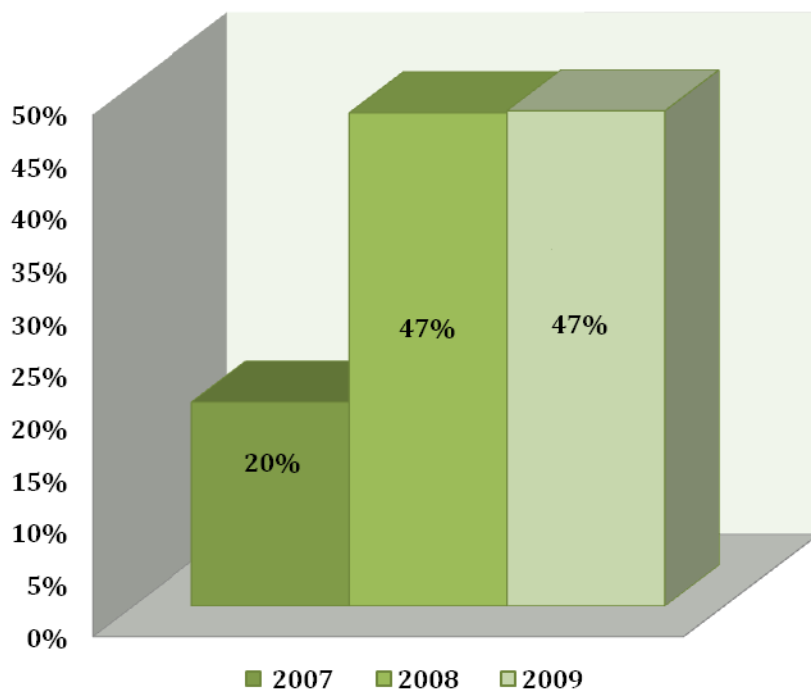

Слика бр.2 - Преглед на извршени инспекциски надзори од август 2006 година до декември 2009 година

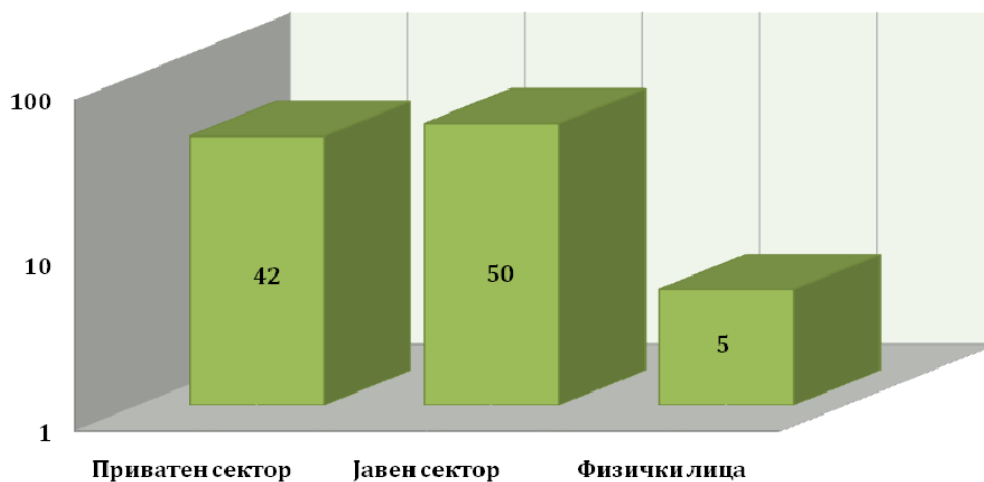

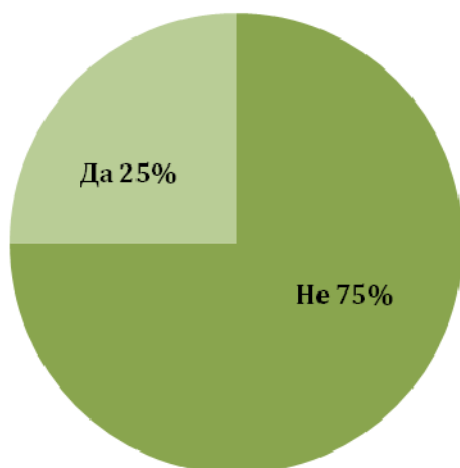
Слика бр.3 Споредба на извршените вонредни инспекциски надзори во 2007, 2008 и 2009 година

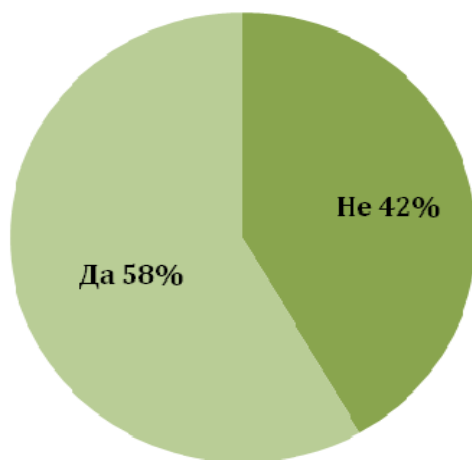
Слика бр. 4 Број на контролори кај кои е извршен инспекциски надзор по сектори (приватен и јавен) и физички лица

Слика бр.5 - Процентуален преглед на бројот на контролорите кои ги применуваат начелата за заштита на личните податоци

Слика бр.6 - Процентуален преглед на бројот на контролорите кои применуваат технички и организациски мерки за обезбедување тајност и заштита на обработката на личните податоци

3. ПРАВНА РЕГУЛАТИВА ЗА ЗАШТИТА НА ЛИЧНИТЕ ПОДАТОЦИ

3.1. ПОДЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА

„За да се обезбеди тајност и заштита на обработката на личните податоци на граѓаните, контролорите и обработувачите мора да применат соодветни технички и организациски мерки за заштита од случајно или незаконско уништување на личните податоци, или нивно случајно губење, преправање, неовластено откривање или пристап, особено ако обработката вклучува пренос на податоци преку мрежа и заштита од било какви незаконски облици на обработка“ – член 23 став 1 од Законот за заштита на личните податоци.

Со цел практично спроведување на оваа законска одредба, како и генерално, применување, на одредбите и начелата за заштита на личните податоци, во март 2009 година е донесен Правилникот за техничките и организациските мерки за обезбедување тајност и заштита на обработката на личните податоци¹⁰. Одредбите од Правилникот се карактеризираат со техничка неутралност, без оглед на информатичко-технолошката опременост на контролорите и обработувачите со цел да се даде единствен одговор на нивните сигурносни потреби и да се обезбеди еквивалентна сигурносна заштита на личните податоци од страна на сите контролори и обработувачи.

Правилникот, согласно европските стандарди, предвидува неколку фази, кои се взаемно поврзани: план, изведба, проверка и делување. Правилникот им дава малку „слободен“ простор на контролорите и на обработувачите за одредување на соодветно ниво на сигурност и тајност на податоците: основно, средно и високо, што секако зависи од степенот на чувствителноста на личните податоци кои треба да се заштитат и ризикот при нивната обработка.

Со донесувањето на Правилникот се постигна:

- уредување на постапката за спроведување на технички и организациски мерки;
- определување на обврските и одговорностите при користење на документите и информатичко – комуникациската опрема;
- дефинирање на правилата за пријавување, реакција и санирање на инциденти;
- утврдување на начинот на правење на сигурносна копија, архивирање и чување, како и за повторно враќање на зачуваните лични податоци;
- конкретизирање на постапките за уништување на документите, како и за начинот на уништување, бришење и чистење на медиумите;
- разработување на правилата за информирање за заштита на личните податоци кои треба да ги применуваат контролорите и обработувачите;
- воведување на институтот „одговорно лице за заштита на личните податоци“, кое ќе биде одговорно за координација и контрола на постапките и упатствата утврдени во документацијата за техничките и организациските мерки.

¹⁰ „Службен весник на Република Македонија“ број 38/2009

3.2. УЧЕСТВО ВО ПРОЦЕСОТ НА УСОГЛАСУВАЊЕ НА НАЦИОНАЛНОТО ЗАКОНОДАВСТВО СО РЕГУЛАТИВАТА ЗА ЗАШТИТА НА ЛИЧНИТЕ ПОДАТОЦИ

Во текот на 2009 година претставници на Дирекцијата беа вклучени во работни групи од различни области за изработка на предлог закони кои имаат допирни точки со материјата за заштита на личните податоци, со цел промовирање и применување на начелата за заштита на личните податоци утврдени во Законот за заштита на личните податоци.

Следува елаборација на законските текстови за кои Дирекцијата смета дека постои интерес во јавноста, имајќи ја предвид нивната сензибилност.

3.2.1. ЗАКОН ЗА КРИВИЧНАТА ПОСТАПКА

Во текот на изработувањето на Предлог Законот за кривичната постапка, Дирекцијата постојано укажуваше на потребата од постоење на баланс помеѓу јавниот интерес, односно мерките кои што се преземаат во борбата против криминалот и почитување на правото на приватност од страна на органите за спроведување на законот. Особено, во време кога борбата против тероризмот и криминалот е на многу високо ниво, не треба да се заборава на основните човекови слободи и права, туку напротив потребно е за нив да се обезбеди заштита. Во Предлог Законот за кривичната постапка, е воведена Посебна глава за заштита на личните податоци, во која се вградени следниве мерки:

- постоење на законски основ за обработка на личните податоци за потребите на кривичната постапка;
- воведување на начелото за точност, измена и бришење на личните податоци;
- утврдување на рокови за чување и бришење на личните податоци по исполнување на целта заради која биле собрани;
- утврдување на критериуми за давање на лични податоци на користење, како на домашни лица, така и во постапка на меѓународна кривична помош и меѓународна полициска соработка;
- право на информираност на субјектот на личните податоци и
- надзор на обработката на личните податоци.

Воедно, Дирекцијата даде забелешки и сугестии и за Главата „Посебни истражни мерки“ и тоа за:

- временското траење на мерката автоматско или на друг начин пребарување и споредување на личните податоци;
- дефинирање на должностите за правните и физичките лица кои вршат обработка на личните податоци при спроведување на мерката автоматско или на друг начин пребарување и споредување на личните податоци;
- бришење или уништување на добиените лични податоци по спроведувањето на оваа мерка;

- изостанување на мерката за прислушкување и снимање во дом, затворен или заграден простор што му припаѓа на тој дом или надвор од приватен деловен простор означен како таков или во приватно возило, без знаење на засегнатото лице и влез во тие простории заради создавање на услови за следење на комуникации.

Забелешките и сугестиите на Дирекцијата беа во насока на тоа дека предложените законски решенија се премногу инвазивни и со нив се загрозуваат уставно загарантираните основни слободи и права на човекот и граѓанинот, односно неговото право на приватност, вклучително и правото на заштита на личните податоци.

3.2.2. ЗАКОН ЗА НАЦИОНАЛНА КРИМИНАЛИСТИЧКО-РАЗУЗНАВАЧКА БАЗА НА ПОДАТОЦИ

Дирекцијата активно беше вклучена во работната група за изработување на Законот за национална криминалистичко-разузнавачка база на податоци, при што беа дадени забелешки и сугестии од областа на заштитата на личните податоци во однос на правната структура на Националната криминалистичко-разузнавачката база.

Дирекцијата ги предложи следниве законски решенија кои се во функција на имплементирање на одредбите од Законот за заштита на личните податоци и ратификуваните меѓународни договори за заштита на личните податоци, како и на европските вредности за заштита на личните податоци утврдени во Одлуката на Советот за основање на Европската полициска служба (Европол) 8706/3/08:

- дефинирање на категориите на лични податоци кои ќе ги содржи Базата кои се истоветни со податоците содржани во Комуникацискиот информативен систем на Европол;
- нормативно уредување на начелата за заштита на личните податоци кои ќе се применуваат при обработката на личните податоци кои што се внесуваат во Базата;
- институционално вклучување на претставниците од Дирекцијата (член и заменик член) во работата на Комисијата за управување со Базата која ќе го раководи процесот на функционирање на Базата;
- уредување на постапката за одговорност при обработка на личните податоци во Базата согласно начелата за заштита на личните податоци утврдени во Законот за заштита на личните податоци;
- определување на начинот на обработка и роковите на чување на личните податоци во Базата во смисла на одредбите од Одлуката на Советот за основање на Европската полициска служба (Европол);
- утврдување на обврската за чување на тајноста на податоците од страна на лицата на кои им е доделен пристап до Базата, а кои се вработени во државните органи со цел обезбедување на тајност и заштита на податоците до кои дошле во текот на својата работа, како за време на нивниот работен однос, така и по неговото завршување;
- правото на пристап и исправка на личните податоци за секој граѓанин чии што податоци се содржани во Базата согласно одредбите од Законот за заштита на личните податоци, како и правото за надомест на претрпена штета од неовластена обработка на неговите податоци;

- воведување на принципот на техничка неутралност, со кој се овозможува применливост на одредбите со кои се регулираат стандардите за тајност и заштита на обработката на лични податоци, без оглед на развојот на современата информатичка технологија;
- воспоставување на надзор од страна на Дирекцијата над функционирањето на Базата, односно над обработката на личните податоци и нивната заштита согласно одредбите од Законот за заштита на личните податоци и
- кривично казнување на лицата вработени во државните органи кои што вршеле неовластена обработка на податоците од Базата.

Предлагачот на Законот во голем дел ги прифати забелешките и сугестиите на Дирекцијата. Имено, беше прифатено прецизното определување на државните органи кои ќе вршат обработка на податоците од Базата согласно нивните изворни законски надлежности за спречување и откривање на кривични дела, но останаа отворени прашањата за државните органи кои ќе даваат на користење податоци. Во однос на судовите, Дирекцијата предлагаше податоци на користење да може да даваат само Основниот суд Скопје I -Скопје, како кривичен суд и кривичните одделенија во другите основни судови, што не беше прифатено од страна на предлагачот на Законот.

3.2.3. ЗАКОН ЗА УПРАВУВАЊЕ СО СУДСКИ ПРЕДМЕТИ

Во функција на транспарентно работење и отвореност на судовите, ставот на Дирекцијата е дека списите од судските предмети и судските одлуки единствено можат да бидат јавно достапни и да се објавуваат во печатени и електронски медиуми, особено на интернет, доколку постои законска основа за тоа, без при тоа да бидат јавно достапни, односно објавувани личните податоци на странките и останатите учесници во постапката.

Објавувањето на лични податоци од пресудата, е можно кога јавниот интерес преовладува над приватниот, но и тогаш тоа треба да биде во согласност со начелата за заштита на личните податоци утврдени во член 5 од Законот за заштита на личните податоци. Во однос на објавувањето на изреката на пресудата, Дирекцијата смета дека е пожелно да се објавува единствено кратко резиме од пресудите.

Тргувајќи од овие правни аргументи и ставови, Дирекцијата, во Предлог Законот за управување со судски предмети ги предложи следните законски решенија:

- при објавувањето на судските предмети, личните податоци можат да се објавуваат анонимизирано;
- при објавувањето на судските одлуки не смее да постои можност за дигитално пребарување според категории на лични податоци, категории на лица или по поединечни лични податоци;
- во случаите кога јавноста е исклучена согласно Уставот на Република Македонија, закон и ратификуваните меѓународни договори, судските одлуки да не се објавуваат на интернет страницата на Судот;
- објавените кривични судски одлуки на интернет страница на судот да се бришат по истекот на рокот за бришење на осудата согласно одредбите од Кривичниот законик, а другите судски одлуки да се бришат по истекот на пет години од денот на нивното објавување.

3.2.4. ЗАКОН ЗА ЕЛЕКТРОНСКО УПРАВУВАЊЕ

Дирекцијата беше вклучена и во меѓуресорската работна група за изработување на предлог Законот за електронско управување. Со цел имплементација на начелата за заштита на личните податоци и во оваа исклучително важна област за унапредување на работата на државните органи со најновите информатичко-технолошки трендови, Дирекцијата ги предложи следниве законски решенија, кои во целост беа прифатени:

- собирањето, обработката и давањето на користење на личните податоци ќе се врши само доколку тоа е утврдено во закон;
- личните податоци нема да можат да се користат за цели различни од првично утврдените, освен ако постои согласност на субјектот на личните податоци;
- докажувањето за постоење на согласност е на товар на давателите на административни услуги;
- во собирањето, обработката и давањето на користење на личните податоци, давателите на административни услуги се должни да ги применуваат прописите за заштита на личните податоци.

Овие законски решенија се однесуваат на заштитата на личните податоци при размена на податоци и документи во електронска форма, односно остварување на електронски услуги од страна на давателите и корисниците на административните услуги по електронски пат.

3.2.5. ЗАКОН ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ

Дирекцијата учествуваше во проектот „Електронска здравствена картичка“ на Министерството за здравство давајќи насоки за обезбедување на заштита на правото на приватност на здравствените осигуреници. Имено, со цел обезбедување соодветни мерки за тајност и заштита на личните податоци на осигурениците-корисници на здравствената картичка, во рамките на овој проект Дирекцијата даде предлози за законско нормирање на воведувањето на електронската здравствена картичка во Законот за здравственото осигурување, со цел доследно имплементирање на начелата за заштита на личните податоци и стандардите за заштита на правата на пациентите утврдени во Законот за заштита на правата на пациентите.

3.3. УЛОГАТА НА ДИРЕКЦИЈАТА ВО ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА РЕГУЛАТИВАТА ЗА ЗАШТИТА НА ЛИЧНИТЕ ПОДАТОЦИ

Во текот на 2009 година Дирекцијата даде 591 стручно мислење¹¹ со цел постигнување на правна конзистентност на заштитата на личните податоци во општествениот систем на Република Македонија (слика 7). Најголем дел од мислењата, вкупно 507 се однесуваа на предлог закони, подзаконски акти и меѓународни договори, на актите на контролорите со кои што се уредуваат техничките и организациските мерки за обезбедување тајност и заштита при обработка на личните податоци, односно за нивата усогласеност со прописите и начелата за заштита на личните

---

¹¹ Табела бр.4 од Анексот кон Годишниот извештај

податоци, како и за оценка на степенот на заштита на личните податоци при пренос на лични податоци во други држави, додека 84 мислења се дадени по однос на прашања на физички лица кои особено се однесуваат на злоупотреба на личните податоци на интернет, заштита на личните податоци на работните места, злоупотреба на лични податоци собрани и обработени преку видео надзор, собирање и обработка на биометриски податоци и обработка на лични податоци во банкарскиот сектор.

Дирекцијата даде и 33 укажувања¹² за доследно применување на прописите и начелата за заштита на личните податоци од страна на контролорите и обработувачите, кои особено се однесуваат на незаконска обработка на матичниот број на граѓанинот, копирање на документи за лична идентификација и собирање и обработување на лични податоци за цели на директен маркетинг (слика 8).

Подолу, следува листа на меѓународни договори, закони и подзаконски акти во чие оформување учествуваше Дирекцијата:

---

¹² Табела бр.5 од Анексот кон Годишниот извештај

Меѓународни договори, закони и подзаконски акти

Договор меѓу Владата на Република Бугарија и Владата на Република Македонија за основање и функционирање на Заедничкиот контакт центар за полициска и царинска соработка

Договор меѓу Владата на Република Македонија и Владата на Република Косово за полициска соработка

Договор меѓу Црна Гора и Република Македонија за двојно државјанство

Договор помеѓу Владата на Република Франција и Владата на Република Македонија кој се однесува на соработка од областа на внатрешната безбедност

Договор помеѓу Владата на Република Македонија и Владата на Република Чешка за соработка во борбата против криминалот

Договор помеѓу Владата на Република Македонија и Владата на Словачката Република за полициска соработка во борба против криминалот

Нацрт Договор за оперативна и стратешка соработка помеѓу Република Македонија и Канцеларијата на Европската полиција

Договор помеѓу Република Македонија и Република Унгарија за соработка во спречувањето на прекуграничниот криминал и борба против организираниот криминал

Договор помеѓу Владата на Република Македонија и Владата на Република Италија за полициска соработка

Договор меѓу Владата на Република Македонија и Владата на Република Индија за борба против меѓународниот тероризам, криминал и недозволена трговија со дрога

Договор за соработка меѓу Министерството за внатрешни работи на Република Македонија и Министерството за внатрешни работи на Руската федерација

Конвенција за формирање на Центар за спроведување на Законот од Југоисточна Европа (SELEC)

Предлог Закон за изменување и дополнување на Законот за матичната евиденција

Предлог Закон за изменување и дополнување на Законот за безбедност на сообраќајот на патиштата

Предлог Закон за кривичната постапка

Предлог Закон за изменување и дополнување на Законот за семејство

Предлог Законот за основање на Македонска академска истражувачка мрежа (МАРНЕТ)

Предлог Закон за меѓународна соработка во кривични предмети

Предлог Закон за изменување и дополнување на Законот за здравствено осигурување

Предлог на Закон за изменување и дополнување на Законот за државните службеници

Предлог на Закон за изменување и дополнување на Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам

Предлог Закон за електронско управување

Предлог Закон за изменување и дополнување на Законот за азил и привремена заштита

Предлог Закон за внатрешни работи

Предлог Закон за национална криминалистичко - разузнавачка база на податоци

Предлог Закон за изменување и дополнување на Законот за надзор над државната граница

Предлог Закон за управување со судски предмети

Предлог Закон за докторска дејност

Договор за користење на интернет дистрибутивен систем во Трговскиот регистар и регистарот на други правни лица

Правилник за постапување на одделението за ЕВРОПОЛ во извршувањето на работите и работните задачи од делокруг на негова надлежност

Правилник за формата и содржината на Регистарот, како и начинот на неговото водење

Правилник за обрасците за оружјето и муницијата и за начинот на водење на евиденции на оружје и муниција

Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за содржината и начинот на остварувањето на правата и обврските од задолжителното здравствено осигурување

Правилник за начинот за управување со судските предмети со користење на информатичка технологија

Правилник за содржината и формата на дипломата, упатството за подготовка на додадок на дипломата и на другите јавни исправи

Правилник за начинот на вршењето на видео надзорот во службените простории на Министерството за внатрешни работи

Правилник за постапката и начинот на работа на Комисијата за избор на кандидат за полицаец

Правилник за начинот и постапката на селекција и избор на лица кои засноваат работен однос во Министерството за внатрешни работи

Правилник за начинот и постапката на оценување на овластеното службено лице, содржината на извештајот за извршеното оценување, образецот за оценување и начинот на водење на евиденција

Правилник за формата и содржината на персоналните досиеја на работниците во Министерството за внатрешни работи и начинот на нивното управување (менаџирање) и чување

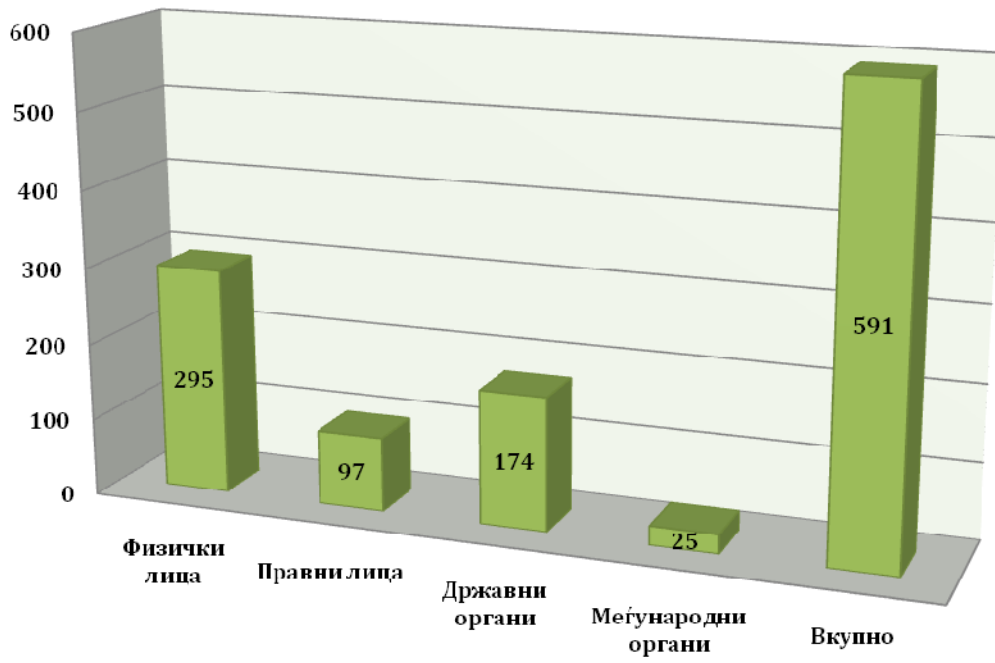
Правилник за формата и содржината на картичката за здравствено осигурување и за начинот на нејзиното издавање, водење и користење

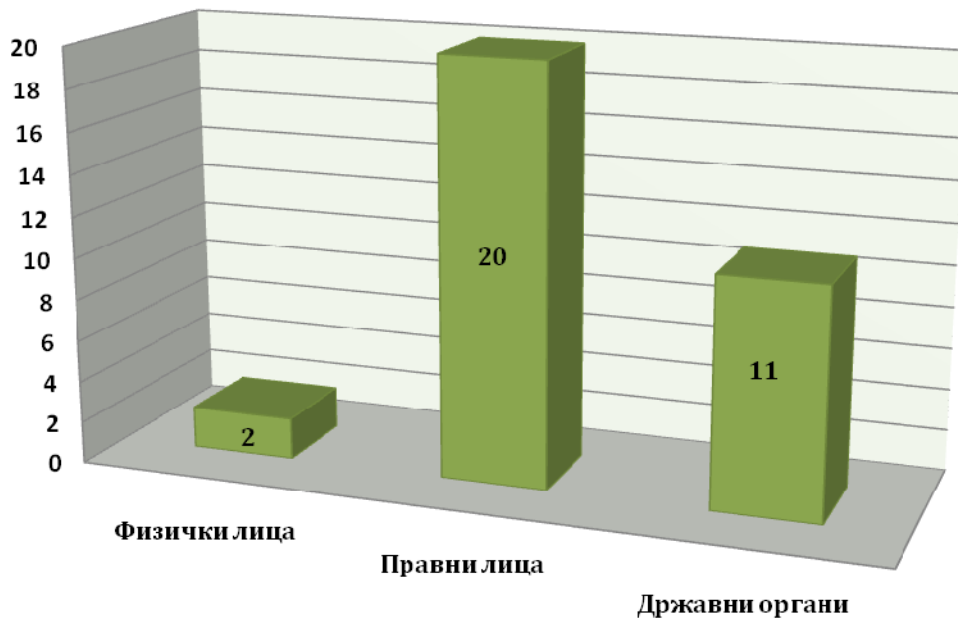
Воедно, Дирекцијата има дадено осум одобренја за пренос на лични податоци во други држави и тоа за:

<i>Бр.</i>	<i>Држава каде е извршен преносот</i>	<i>Број на дадени одобренја</i>
1.	Република Хрватска	1
2.	Република Босна и Херцеговина	1
3.	Република Србија	3
4.	Република Словенија	1
5.	Соединети американски држави	1
6.	Австралија	1
	Вкупно	8

Слика бр.7 Преглед на дадени стручни мислења

Слика бр.8 Преглед на дадени укажувања

4. ПОСТАПУВАЊЕ ПО БАРАЊА ЗА УТВРДУВАЊЕ ПОВРЕДА НА ПРАВОТО НА ЗАШТИТА НА ЛИЧНИТЕ ПОДАТОЦИ

Согласно член 18 од Законот за заштита на личните податоци во текот на 2009 година од страна на физички лица беа поднесени вкупно 32 барања за утврдување на повреда на правото на заштита на личните податоци. Сите постапки се завршени, од кои во 17 постапки е утврдена повреда на правото на заштита на личните податоци за подносителот на барањето, во 10 постапки барањето на подносителот е одбиено, пет постапки се прекинати со заклучок, а две постапки се ставени во мирување.

Од поднесените барања произлегува дека физичките лица во 2009 година најмногу се жалеа на повреда на правото на заштита на личните податоци поради:

- објавување на лични податоци на интернет без согласност на субјектот на личните податоци;
- неовластено објавување на чувствителни лични податоци на субјектот на личните податоци на интернет;
- откривање на лични податоци на трети лица без законски основ и без согласност на субјектот на личните податоци;
- неовластено користење на матичните броеви на граѓаните од страна на правни лица;
- давање на користење на личните податоци на други органи без постоење на законски основ;
- крадење на идентитет;
- неовластено користење на лични податоци за вршење на директен маркетинг;
- откривање на поголем обем на лични податоци во однос на целта заради која личните податоци на субјектите биле собрани од страна на медиумите.

По донесувањето на решение на директорот на Дирекцијата со кое на подносителите на барањата им е утврдена повреда на правото на заштита на личните податоци, истите имаат право да поведат прекршочна постапка пред Комисијата за одлучување по прекршок на Дирекцијата.

Во 2009 година поднесени се шест барања за одлучување по прекршок до Комисијата за одлучување по прекршок на Дирекцијата, од кои четири постапки се завршени со порамнување согласно Законот за заштита на личните податоци и Законот за прекршоците, додека за две од нив постапката е сеуште во тек.

Во 2009 година против девет Решенија на директорот на Дирекцијата се поведени управни спорови. Постапките пред Управниот суд на Република Македонија по сите овие решенија е сеуште во тек.

5. ЗЛОУПОТРЕБИ НА ЛИЧНИТЕ ПОДАТОЦИ НА ИНТЕРНЕТ

Една од областите за кои во текот на 2009 година Дирекцијата прими најголем број на барања за злоупотреба на личните податоци е интернетот. Барањата за злоупотреба на личните податоци на интернет се однесуваа особено на:

- креирање лажни профили на интернет страници за социјална интеракција - 46
- објавување фотографии без согласност на субјектот на личните податоци - 8
- злоупотреба на лозинка на профили и електронски адреси - 9
- поставување на видео материјал без согласност на субјектот на личните податоци - 3

По однос на барањата за злоупотреба на личните податоци на интернет страници и портали регистрирани во други држави, Дирекцијата упатуваше барања за отстранување на лажните профили, фотографиите објавени без согласност на субјектот на личните податоци или спорните содржини и на сите барања доби позитивни одговори од страна на административните тимови на интернет страниците или порталите на кои беше сторена злоупотребата.

За злоупотреби на личните податоци на интернет, во текот на извештајниот период дадени се 17 стручни мислења, испратени се четири укажувања и поведени се пет постапки за утврдување на повреда на правото на заштита на личните податоци.

Поради зачестеноста на злоупотребата на личните податоци на интернет, во текот на 2009 година Дирекцијата вршеше континуирана едукација преку презентирање на препораки за безбедно користење на интернетот на различни целни групи.

6. УЧЕСТВО ВО ЕВРОИНТЕГРАТИВНИОТ ПРОЦЕС НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

6.1. ИЗВЕШТАЈ ЗА НАПРЕДОКОТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 2009 ГОДИНА

Во Извештајот за напредокот на Република Македонија за 2009 година на Европската комисија во Поглавјето 23 – Правосудство и фундаментални права дадена е позитивна оценка за областа на заштитата на личните податоци. Поконкретно е наведено дека Дирекцијата продолжува да ги остварува успешно своите надлежности, при што единствената забелешка се однесува на недоволна кадровска екипираност, што се очекува да се надмине во текот на наредниот среднорочен период.

6.2. НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УСВОЈУВАЊЕ НА ПРАВОТО НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА

Во 2009 година Дирекцијата ги реализираше целите кои се однесуваат на заштита на личните податоци, дефинирани во Поглавјето 23 - Правосудство и фундаментални права и во Поглавјето 10 - Информатичко општество и медиуми од Националната програма за усвојување на правото на Европската унија (НПАА) за 2009 година. Мерките и активности што беа планирани за остварување на целите во извештајниот период се однесуваа на заокружување на подзаконската регулатива, целосна операбилност на Дирекцијата за остварување на основните функции утврдени со закон, како и градење на институционалниот капацитет на Дирекцијата при што кон крајот на 2009 година се подготви Ревидирана НПАА за 2010 година.

6.3. ПОТКОМИТЕТ ЗА ПРАВДА, СЛОБОДА И БЕЗБЕДНОСТ

На шестиот состанок на Поткомитетот за правда, слобода и безбедност помеѓу Европската унија и Република Македонија, што се одржа во Скопје на 10 и 11 септември 2009 година, повторно беше ставен акцент на фундаменталните човекови права, меѓу кои и на правото за заштита на личните податоци. Работата на Дирекцијата беше претставена на соодветно ниво, преку прецизна и компетентна презентација за нејзиниот развој и работа, како и преку одговорите на прашањата на претставниците од Европската комисија.

6.4. ИПА 2008 КОМПОНЕНТА I - ПОМОШ ПРИ ТРАНЗИЦИЈА И ГРАДЕЊЕ НА ИНСТИТУЦИИ

Во текот на 2009 година членовите на работната група на Дирекцијата за имплементација на ИПА проектите посетија повеќе обуки на теми - управување со овие проекти, со цел успешно реализирање на сите активности кои произлегуваат од нив.

Во февруари и декември 2009 година беа спроведени верификациски мисии од страна на Секторот за централно финансирање и склучување на договори на Министерството за финансии за оценка на капацитетите на ИПА структурата во Дирекцијата за управување со проекти. Извештаите од

овие верификациски мисии ја потврдија способноста и добрата организациска и техничка подготвеност на Дирекцијата за управување со ИПА проектите.

Во декември 2009 година започна подготовката на проектните задачи за објавување на тендер за еден договор за услуги - Техничка помош за Дирекцијата во вредност околу 600.000 евра во рамки на приоритетната оска - Добро раководење и владеење на правото/политички критериуми од Националната програма за компонента I, кој ќе биде финансиран преку ИПА. Во времето на пишување на овој извештај подготовката на овие проектни задачи е во завршна фаза.

6.5. ЕВРОПРАВДА

По ратификувањето на Договорот за соработка помеѓу Република Македонија и Европавда¹³, со цел зајакнување на ефективностата на институциите надлежни за истрага и гонење на сериозни облици на прекуграничен и организиран криминал, во текот на 2009 година беше остварена студиска посета од претставници на Европавда во Дирекцијата, Министерството за правда и Основното јавно обвинителство за гонење организиран криминал и корупција. Целта на оваа посета беше да се оцени состојбата од аспект на исполнување на сите потребни предуслови за влегување во сила на ратификуваниот договор за соработка. Во Извештајот за студиската посета од Европавда е наведено дека:

- во процесот на изменување и дополнување на Законот за заштита на личните податоци во 2008 година се прифатени сите забелешки дадени од страна на Европавда и Европската комисија, со што се обезбедија неопходните услови за потпишување на Договорот за соработка помеѓу Република Македонија и Европавда;
- Дирекцијата е активно вклучена во подготовката на новиот Закон за кривичната постапка, од аспект на обработката на личните податоци во кривичните постапки¹⁴;
- Основното јавно обвинителство за гонење организиран криминал и корупција е вклучено во Годишната програма за вршење на инспекциски надзор на Дирекцијата за 2010 година.

6.6. ЕВРОПОЛ

Во 2009 година продолжија активностите на Дирекцијата во насока на активно учество во подготовките на Република Македонија за потпишување на Оперативен договор за соработка со Европол¹⁵. Имено, во текот на 2009 година беа преземени активности за функционално етаблирање на реализираните приоритети од Акцискиот план за имплементација на стратешкиот договор, а континуирано се преземаа и активности за реализација на ROAD MAP - Планот за идни активности за имплементација на Договорот за соработка со Европол и Меморандумот за разбирање за воспоставување на безбедна комуникациска врска со Европол. Со тоа се создадоа

¹³ Европавда е тело на Европската унија основано во 2002 година, чија цел е зајакнување на ефективностата на институциите на земјите членки надлежни за истрага и гонење на сериозни облици на прекуграничен и организиран криминал

¹⁴ Види во делот „Учество во процесот на усогласување на националното законодавство со регулативата за заштита на личните податоци“ поднаслов „Закон за кривичната постапка“

¹⁵ Европол (Европска полициска управа) е агенција на Европската унија задолжена да собира разузнавачки информации од областа на криминалот

услови за започнување на преговори помеѓу Република Македонија и Европол за потпишување на Оперативен договор.

Во периодот од 14 до 18 декември 2009 година, претставник на Дирекцијата учествуваше на состанокот за преговори за склучување на Оперативен договор за соработка меѓу Република Македонија и Европол, одржан во Хаг – Кралството Холандија. Во рамките на овој состанок беа дискутирани прашањата за формите на соработка, во смисла на: размена на информации, размена на лични податоци, нивна соодветна заштита, како и размена на офицери за врска. Посебно беше нагласена потребата за целосна и доследна примена на прописите за заштита на личните податоци од страна на органите за спроведување на законот особено Министерството за внатрешни работи при обработката, размената и преносот на личните податоци за цели на Европол.

6.7. ВИЗНА ЛИБЕРАЛИЗАЦИЈА

Воспоставената практика на континуирано работење на Дирекцијата за реализација на обврските кои произлегуваат од Патоказот на Европската унија за либерализација на визниот режим, продолжи во континуитет и во 2009 година. Во Извештајот за Визната либерализација е истакнато дека Дирекцијата е млада, модерна и динамична институција, која тесно соработува со Министерството за внатрешни работи и Министерството за правда, односно полицискиот и судскиот сектор, која што исто така е активна и во остварувањето на меѓународната соработка посебно со Европол, Европрава и другите институции и тела на Европската унија.

6.8. ПРОЕКТИ И РАБОТНИ ГРУПИ

Во однос на имплементацијата на Законот за заштита на личните податоци од една страна, како и непреченото одвивање на евроинтегративниот процес на Република Македонија, од друга страна Дирекцијата беше вклучена во:

- **Проектот за воспоставување на Меѓународни координативни единици на органите надлежни за спроведување на законот-International Law Enforcement Coordination Units (ILECU's).** Целта на овој проект е соработка на меѓународно ниво на органите надлежни за спроведување на законот, насочено кон борба против сите видови на организиран криминал преку брзи проследувања, најдобра организација и воведување на меѓународни стандарди за квалитет при размена на информации и податоци. Претставниците на Дирекцијата дадоа значителен број на предлози и сугестии, и тоа особено во:

1. Изработувањето на Акцискиот план за реализација на Проектот ILECU's, во кој се содржани сите идни мерки и активности што се планирани да бидат реализирани до февруари 2011 година кој Владата на Република Македонија го прифати на 29 септември 2009 година,

2. Подготвувањето на Меморандумот за разбирање меѓу Министерството за внатрешни работи на Република Македонија, Сојузното Министерство за внатрешни работи на Република Австрија, Министерството за внатрешни работи на Република Романија, Министерството за внатрешни работи на Република Словенија, Министерството за внатрешни работи на Република Албанија, Министерството за безбедност на Република Босна и Херцеговина, Министерството за внатрешни работи на Република Хрватска, Министерството за внатрешни работи на Република Црна Гора и Министерството за внатрешни работи на Република Србија за воспоставување на единици за меѓународна координација на органите надлежни за спроведување на законот (ILECU's) кој беше потпишан на 9 септември 2009 година во Брдо, Република Словенија и

3. Изработувањето на Одлуката за воспоставување на Единица за меѓународна координација на органите за спроведување на законот (ILECU) со која се дава правната рамка за остварување на координација на меѓународната соработка на органите за спроведување на законот во Република Македонија (Министерството за внатрешни работи, Министерството за финансии-Царинска управа на Република Македонија и Управата за финансиска полиција и Јавното обвинителство на Република Македонија).

- **Проектот Развој на Централна база на податоци за странци**, вклучувајќи податоци од областа на азилот, миграциите и визите. Основна цел на овој проект е воспоставување на нова Централна база на податоци за странци. Претставници на Дирекцијата дадоа свој придонес, преку правна поддршка на доуредување на законската и подзаконската рамка што се однесува на азилот, миграциите и визите, како и во правното уредување на техничките и организациските мерки за заштита на податоците кои ќе бидат предмет на обработка во оваа база на податоци.

- **Шенгенскиот акционен план**, во кој се дефинирани процесите на спроведување на Шенгенското законодавство. Претставниците на Дирекцијата дадоа значителен број на предлози и сугестии кои се однесуваа на доследно имплементирање на прописите за заштита на личните податоци од страна на надлежните државни органи со цел исполнување на критериумите за спроведување на Шенгенското законодавство.

7. ЦЕНТРАЛЕН РЕГИСТАР НА ЗБИРКИ НА ЛИЧНИ ПОДАТОЦИ¹⁶

Во текот на 2009 година продолжи регистрирањето на контролорите и збирките на личните податоци во Централниот регистар на збирки на лични податоци (Централниот регистар), како помошен инструмент за остварување на правото на информирање на граѓаните за збирките на лични податоци што ги водат контролорите. За време на извештајниот период во Централниот регистар се регистрираа 67 контролори и 141 збирка на лични податоци. Од воспоставувањето на Централниот регистар до денот на пишувањето на овој извештај, регистрирани се вкупно 119 контролори¹⁷ и 321 збирка на лични податоци. Регистрирањето на контролорите се врши во рамки на 14 организациски форми¹⁸.

За олеснување на регистрација на контролорите е донесен и Правилник за формата и содржината на образецот на известувањето за обработка на личните податоци и за начинот на известувањето во Централниот регистар на збирки на лични податоци¹⁹, во кој е разработена постапката за електронската (on-line) регистрација на контролорите и пријавувањето на збирките со лични податоци, начинот на одобрување на контролорите и збирките на личните податоци од страна на Дирекцијата, обврската за пријавување на промени во Централниот регистар, а воедно утврдена е формата и содржината на образецот на Известувањето.

Иако со Законот за изменување и дополнување на Законот за заштита на личните податоци беше предвидено контролорите да го завршат процесот на регистрирање на збирките на лични податоци, најдоцна до 27 август 2009 година, практичното исполнување на оваа законска обврска се одвива со бавна динамика. Затоа, Дирекцијата започна со етапно известување на контролорите по одделни области за нивната обврска за регистрација во Централниот регистар.

---

¹⁶ <http://www.dzlp.mk/cr/>

¹⁷ Табела бр. 7 од Анексот кон Годишниот извештај

¹⁸ Табела бр. 8 од Анексот кон Годишниот извештај

¹⁹ „Службен весник на Република Македонија“ бр.155/2008

8. МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА

Една од стратешките определби на Дирекцијата е остварувањето на меѓународна соработка во областа на заштитата на личните податоци и учеството во работата на телата на Европската унија, Советот на Европа и другите меѓународни мрежи на органите за заштита на личните податоци. Остварувањето на меѓународната соработка е клучна претпоставка за успешност на Дирекцијата, бидејќи на овој начин се следат најновите искуства и ставови во областа на заштитата на личните податоци.

8.1. РАБОТНА ГРУПА 29 (WORKING PARTY 29)

Дирекцијата од април 2007 година има статус на набљудувач во Работната група 29²⁰ во рамките на Директоратот за правда, слобода и безбедност на Европската комисија. Иако првично отпочна да ги следи нејзините состаноци што се одржуваат во Брисел, Дирекцијата заради недостаток на буџетски средства потребни за покривање на трошоците за следење на состаноците на Работната група 29, не беше присутна во својство на набљудувач на ниту еден состанок на оваа работна група во текот на 2009 година.

8.2. СЕМИНАР ЗА ЗАШТИТА НА ЛИЧНИТЕ ПОДАТОЦИ ВО ЕВРОПСКА КОМИСИЈА

На 28 и 29 јануари 2009 година во Брисел се одржа семинар на тема „Заштитата на личните податоци како основно право во земјите од Западен Балкан“ организиран и финансиран од ТАИЕХ инструментот, на кој присуствуваа претставници на органите за заштита на личните податоци, Министерствата за внатрешни работи, Секретаријатот за европски прашања и други државни органи од Република Македонија, Република Црна Гора, Република Албанија, Република Србија, Република Босна и Херцеговина и Република Косово, Генералниот директорат за проширување и Генералниот директорат за правда, слобода и безбедност на Европската комисија. На семинарот се дискутираше на следните теми:

- Заштита на личните податоци во рамките на дијалогот за визна либерализација;
- Директива за заштита на личните податоци 95/46/ЕК;
- Правните барања за органите за заштита на личните податоци;

Воедно, беа поднесени извештаи за моменталната состојба во областа на заштита на личните податоци во земјите учеснички, при што од страна на Европската комисија беше нагласено дека во регионот на Западен Балкан, Република Македонија е лидер во оваа област.

---

²⁰ Работната група за заштита на личните податоци во рамките на Генералниот директорат за правда, слобода и безбедност на Европската комисија е формирана врз основа на член 29 од Директивата 95/46/ЕК на Европскиот парламент и Советот од 24 Октомври 1995 година за заштита на лица во однос на автоматската обработка на личните податоци.

8.3. КОНСУЛТАТИВЕН КОМИТЕТ (Т-РD)

Дирекцијата како надлежен орган за заштита на личните податоци во Република Македонија е член на Консултативниот Комитет (Т-РD) ²¹ на Советот на Европа.

Од 2 до 4 септември 2009 година, претставник на Дирекцијата учествуваше на Пленарната седница на Комитетот каде приоритетна тема беше изготвувањето на Препораките за заштита на физичките лица во врска со автоматската обработка на личните податоци во рамките на профилирањето во приватниот сектор. Дирекцијата дополнително достави и мислење во однос на предложената содржина на Препораката, со цел нејзино усогласување со европските вредности утврдени во Директивата за заштита на личните податоци 95/46/ЕК.

8.4. ПРОЛЕТНА КОНФЕРЕНЦИЈА НА ЕВРОПСКИТЕ ОРГАНИ ЗА ЗАШТИТА НА ЛИЧНИТЕ ПОДАТОЦИ

Претставници на Дирекцијата земаа учество на Пролетната конференција на Европските органи за заштита на личните податоци што се одржа од 23 до 25 април 2009 година во Единбург, Обединето Кралство, а чија цел е остварување на поблиска соработка помеѓу европските надзорни органи кои работат на полето на заштитата на личните податоци. Конференцијата беше посветена на потребите за измени на Директивата 95/46/ЕК и генерално на легислативата во областа на заштитата на личните податоци. Во текот на Конференцијата се отворија голем број прашања кои ќе претставуваат нови предизвици за мрежата на европски надзорни органи за заштита на личните податоци.

8.5. МЕЃУНАРОДНА ГРУПА ЗА ЗАШТИТА НА ЛИЧНИТЕ ПОДАТОЦИ ВО ОБЛАСТА НА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИТЕ

Дирекцијата е вклучена во работата на Меѓународната група за заштита на личните податоци во областа на телекомуникациите од почетокот на 2007 година. Во текот на 2009 година, со оглед на ограничените финансиски средства, Дирекцијата присуствуваше само на една од двете одржани работилници на оваа група, која што се одржа на 12 и 13 март 2009 година во Софија, Република Бугарија. Состанокот беше посветен на заштита на личните податоци при употребата на системи за снимање во возилата, заштита на личните податоци во областа на авторските права, дигитална заштита и слобода на информациите, приватноста на порталите за социјално вмрежување и други актуелни прашања на кои групата тековно работи.

---

²¹ Консултативен Комитет (Т-РD) е стручно тело за заштита на личните податоци во рамките на Советот на Европа во кое членуваат претставници од надзорните органи за заштита на личните податоци од земјите членки на Советот на Европа

8.6. РАБОТИЛНИЦА ЗА СЛУЧАИ ОД ПРАКТИКАТА ЗА ЗАШТИТА НА ЛИЧНИТЕ ПОДАТОЦИ

Во текот на 2009 година претставници на Дирекцијата учествуваа на работилница за случаи од практиката за заштита на личните податоци, која што се одржа на 12 и 13 март 2009 година во Прага, Чешката Република. На оваа работилница беа разгледани прашања за поврзаноста помеѓу медиумите и приватноста, видео надзорот и потребата од донесување на прописи за негово регулирање, обработката на личните податоци на вработените, обработката на личните податоци во здравствениот сектор, обработката на ДНК во полицискиот сектор и објавувањето на личните податоци на интернет и во фондови за добротворни цели.

8.7. МЕЃУНАРОДНА КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА ЗАШТИТА НА ПОДАТОЦИТЕ

На 19 мај 2009 година во Белград, Република Србија беше одржана Меѓународна конференција за заштита на податоците во организација на Повереникот за слободен пристап до информации од јавно значење и заштита на податоците за личноста на Република Србија и UNDP на која земаа учество надзорните органи за заштита на личните податоци на Република Македонија, Република Словенија, Република Хрватска и Република Босна и Херцеговина. На оваа регионална конференција беа презентирани актуелните законски решенија во областа на заштитата на личните податоци и беа разменети искуствата за развојот на надзорните органи за заштита на личните податоци во регионот.

8.8. МЕЃУНАРОДНА КОНФЕРЕНЦИЈА „HIDE ПРОЕКТ“

На 17 и 18 септември 2009 година во Љубљана, Република Словенија се одржа Конференција „HIDE проект“ на тема „Рестрикции во примената на Европската Директива за заштита на личните податоци заради јавниот интерес, безбедноста и одбраната“. Претставникот на Дирекцијата имаше излагање на тема „Органите за спроведување на закон (Law Enforcement Authorities) - Место за промовирање на културата на заштита на личните податоци?“ во кој особен акцент беше ставен на примената на начелата за заштита на личните податоци од страна на органите за спроведување на законот.

9. ЕДУКАЦИИ

9.1. ЕДУКАЦИИ НА ДИРЕКЦИЈАТА

Во извештајниот период, Дирекцијата самостојно или во соработка со други институции и невладини организации одржа поголем број едукации во функција на запознавање на одредени целни групи со законската и институционална рамка за заштита на личните податоци и остварувањето на ова право во практиката. Позначајни се особено следните:

9.1.1. ПРАВЕН ФАКУЛТЕТ „ЈУСТИНИЈАН ПРВИ“

Во текот на 2009 година продолжи соработката на Дирекцијата со Правниот факултет „Јустинијан Први“. На 26 ноември беа одржани тематски предавања, како дел од наставата на постдипломските студии од областа на Политичко-правните науки и комуникологија, насока административно право, во функција на запознавање на студентите со прописите и начелата за заштита на личните податоци, како и најактуелните прашања и проблеми во оваа област.

9.1.2. АКАДЕМИЈА ЗА ОБУКА НА СУДИИ И ЈАВНИ ОБВИНИТЕЛИ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Воспоставената практика на одржување обуки за правото на заштита на личните податоци на судиите и јавните обвинители, во организација на Академијата за обука на судии и јавни обвинители на Република Македонија продолжи и во текот на 2009 година. На 14 април 2009 година се одржа Семинар на тема: “Заштита на правото на пристап до информации од јавен карактер и заштита на личните податоци“, со посебен осврт на заштитата на личните податоци во судството, особено аспектите на меѓународните и национални законски одредби за пристап до судските одлуки во делот на нивното објавување. Семинарот го следеа претседатели на судови и судии од основните и апелационите судови во Република Македонија, како и претставници од Врховниот суд на Република Македонија.

На 6 јули 2009 година се одржа Семинар на оваа тема и за лицата задолжени за односи со јавност во судовите, како и секретарите на основните и апелационите судови во Република Македонија.

На 9 и 10 октомври 2009 година, Дирекцијата одржа обука за судиите и стручните соработници од Управниот суд на Република Македонија во врска со прописите за заштита на личните податоци и нивна практична примена.

На 15 октомври 2009 година беше одржана обука за заштита на личните податоци на кандидатите кои ја посетуваат почетната обука за судии и јавни обвинители.

9.1.3. МАКЕДОНСКИ ИНСТИТУТ ЗА МЕДИУМИ

Дирекцијата и во текот на 2009 година беше вклучена во Проектот “Техничка помош за имплементација на Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер” на Македонскиот институт за медиуми, а финансиски поддржан од Амбасадата на Обединетото Кралство. Имено, обучен тренер од Дирекцијата ја презентираше потребата од постоење на баланс помеѓу правото на слободен пристап до информациите од јавен карактер и правото на заштита на

лични податоци. Во рамките на овој проект, на 25 ноември 2009 година, Дирекцијата одржа предавање на студентите на Високата школа за новинарство при Македонскиот институт за медиуми за односот на медиумите кон Законот за заштита на личните податоци.

Воедно, во функција на поефикасна имплементација на Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер, но во корелација со Законот за заштита на личните податоци, на 5 мај 2009 година се одржа и тркалезна маса на тема „Пристапот на медиумите до информациите од јавен карактер“. Целта на оваа тркалезна маса беше покренување дискусија во однос на досегашните искуства од примената на Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер и Законот за заштита на личните податоци на медиумите и новинарите во Македонија, како и презентирање на европските стандарди што се применуваат во овие области.

9.1.4. КОАЛИЦИЈА „СИТЕ ЗА ПРАВИЧНО СУДЕЊЕ“

Соработката на Дирекцијата со медиумите е од исклучителна важност во откривањето и спречувањето на сторените злоупотреби на лични податоци, како и спречување на можните повреди на ова право. Но истовремено, медиумите се и контролори на лични податоци и се обврзани да ја почитуваат приватноста на граѓаните според Законот за заштита на личните податоци и Кодексот на новинарите на Македонија. Со цел на поефективно спроведување на начелата за заштита на личните податоци при објавување на снимки и фотографии на лицата кои се жртви на несреќи или лица против кои се води судска или управна постапка од страна на медиумите, Коалицијата “Сите за правично судење”, како мрежа на невладини организации во соработка со Дирекцијата организираше два настани чија примарна целна група беа новинарите и уредниците од електронските и пишаните медиуми во Република Македонија.

Првиот настан беше тркалезната маса “Спектакуларност или ефикасност”, организиран на 7 октомври 2009 година, а вториот беше тркалезна маса “Медиумите и човековите права” организиран на 26 ноември 2009 година. И на двете тркалезни маси, Дирекцијата ги презентираше своите препораки за правично медиумско емитување на лични податоци:

- Обработка во согласност со закон или по претходно добиена согласност на субјектот на лични податоци;
- Анонимизирање (заматување) на ликови, регистарски таблички и други лични податоци, особено кога станува збор за лични податоци на малолетни лица;
- Објавување на иницијали наместо име и презиме на лицата кои се жртви на несреќи или лица против кои се води судска или управна постапка;
- Проценка на битноста на информацијата во однос на обемот на објавувањето на личните податоци и поставување на баланс помеѓу слободата на информирање и правото на приватност и заштита на личните податоци.

9.1.5. КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТА НА ПРАВОТО ЗА СЛОБОДЕН ПРИСТАП ДО ИНФОРМАЦИИ ОД ЈАВЕН КАРАКТЕР

На 12 март 2009 година Дирекцијата на покана на Комисијата за заштита на правото на слободен пристап до информации од јавен карактер, учествуваше на работилница на тема: „Правото на надзор“. Дирекцијата беше претставена од двајца претставници, имајќи го предвид фактот дека вршењето на надзор е една од најзначајните функции на Дирекцијата.

9.2. УЧЕСТВО ВО ЕДУКАЦИИ

Во текот на извештајниот период државни службеници на Дирекцијата, во функција на нивно стручно оспособување и усовршување присуствуваа на следните едукации:

9.2.1. ФОНДАЦИЈА ИНСТИТУТ ОТВОРЕНО ОПШТЕСТВО МАКЕДОНИЈА

Тргувајќи од фактот дека една од функциите на Дирекцијата е вршење обука и давање стручна помош на заинтересирани контролори, односно обработувачи, се утврди потреба за организирање на обука за обучувачи наменета за нејзините вработените, која што се спроведе на 11 и 12 мај 2009 година во Скопје во организација на Фондација Институт отворено општество-Македонија (ФИИОМ). За спроведување на обуката за обучувачи и асистирање во процесот на изготвување на Акцискиот план за обуки на Дирекцијата, ФИОМ ангажираше консултантско друштво. Фокусот на обуката беше ставен на основите на интерактивната обука преку презентација на методи и добри практики, како и на изработката на Акцискиот план за обуки. По завршувањето на консултативниот процес, Акцискиот план за обуки, заедно со Одлуката за определување на висината на трошоците за вршење обука на контролори и обработувачи беа донесени во октомври 2009 година.

9.2.2. МАТРА ПРОГРАМА – ОБУКИ ЗА ЕВРОПСКА СОРАБОТКА

Во текот на 2009 година, тројца државни службеници од Дирекцијата беа дел од МАТРА Програмата – обуки за европска соработка и тоа: Обука “Јавен финансиски менаџмент” во организација на Министерството за надворешни работи на Кралството Холандија и Националната академија за обуки во рамки на Министерството за финансии на Кралството Холандија (двајца државни службеници) и Обука „Комуникации со јавноста“ во организација на Владата на Кралството Холандија (еден државен службеник). Двете обуки се одржаа во Хаг, Кралство Холандија.

9.2.3. ЕВРОПСКА УНИЈА - ТАИЕХ

Европската комисија преку инструментот ТАИЕХ, организираше семинар за претпристапна помош на инструментот ТАИЕХ и Twinning што се одржа на 10 февруари 2009 година во ЕУ Инфо Центарот Скопје. Претставник на Дирекцијата присуствуваше на семинарот, чија цел беше претставување на главните концепти на споменатите инструменти и дефинирање на препораките за усогласена и ефикасна употреба на техничката поддршка преку овие два инструменти согласно утврдените приоритети и потреби, размена на најдобрите искуства од примената на овие инструменти, како и утврдување на областите за примена на истите.

9.2.4. ДРЖАВЕН УПРАВЕН ИНСПЕКТОРАТ

Во текот на 2009 година Дирекцијата оствари соработка со Државниот управен инспекторат на полето на едукации и меѓусебна размена на искуства, а со цел подобрување на заедничкото дејствување на конкретните материи. Во периодот од 16 до 22 септември 2009 година, се одржаа неколку последователни обуки на државните службеници од Дирекцијата во врска со повеќе закони и законски решенија од управно – правната област.

9.2.5. АКАДЕМИЈА ЗА ОБУКА НА СУДИИ И ЈАВНИ ОБВИНИТЕЛИ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Успешната соработка на Дирекцијата со Академијата за обука на судии и јавни обвинители на Република Македонија во извештајната година се остваруваше и со учество на нејзините државни службеници на специјализирани обуки. На 10 и 11 април 2009 година се одржа семинар на тема „Прекршочна постапка пред прекршочните органи“. Дирекцијата зеде учество и на Регионалната конференција посветена на прекршочната постапка што се одржа на 24 ноември 2009 година во Скопје.

9.3. ДРУГИ ЕДУКАЦИИ

Во текот на 2009 година, Дирекцијата организираше и:

- Обука за заштита на личните податоци наменета за студентите на Американ колеџ Скопје (29 април и 10 декември 2009 година, Скопје);
- Обука за заштита на личните податоци и медиумите наменета за претставници на невладината организација ХОПС (16 октомври 2009 година, Скопје).

Воедно, Дирекцијата партиципираше и на други работилници, трибини и тркалезни маси на кои се дискутираше за различни аспекти на заштитата на личните податоци:

- Работилница „Работна група - ИБМ“ (20 – 23 јануари 2009 година, Виена-Република Австрија);
- Панел дискусија „Како да го направиме интернетот побезбедно место“ ЕУ Инфо центар (11 февруари 2009 година, Скопје);
- Работилница „Проекти Е-влада во Македонија и најдобрите ЕУ практики (Искуство на Словенија)“ (20 февруари 2009 година, Скопје);
- Работилница Европол “Полициска соработка за борба против ТНВ, криумчарење и илегална емиграција“ (30 март- 1 април 2009 година, Скопје);
- Работилница „Меѓусебно поврзување и користење на регистрите и базите на податоци меѓу државните органи и институциите“ (6–8 април 2009 година, Скопје);
- Тркалезна маса „Новиот Закон за внатрешни работи од аспект на правната држава“ (22 мај 2009 година, Скопје);
- Работилница „Раководење со процесот на работење и квалитет“ во рамки на Проектот на Европската унија за воспоставување на меѓународни координативни единици на органите надлежни за спроведување на законот (ILECU’s) (25-27 август 2009 година, Скопје);
- Работилница „Е-играње - Матрикс“ (14 октомври 2009 година, Скопје);
- Работилница за пренос на знаење (know-how transfer) „Маркетинг заради јакнење на меѓународната полициска соработка“ - ILECU’s (15-16 октомври 2009 година, Скопје);
- Панел дискусија “Сексуалните работници во медиумите – заштита на правото на приватност” – ХОПС (25 октомври 2009 година, Скопје);
- Студиска посета на Министерството за внатрешни работи и Информацискиот комисионер во Република Словенија - ILECU’s (26-29 октомври 2009 година, Љубљана, Република Словенија);
- Работилница за заштита и тајност на личните и медицинските податоци во новата електронска здравствена картичка - Хера (21 ноември 2009 година, Скопје);

- Отворена јавна расправа за „Прирачникот за изработка на локалните ИКТ стратегии“ Скопски саем (26 ноември 2009 година, Скопје);
- Јавна расправа „Национална стратегија за Е-влада“ (3 декември 2009 година, Скопје);
- Работилница “Шенгенски Информациски Систем и SIRENE“ - ILECU’s (14-18 декември 2009 година, Скопје).

10. ПОДИГНУВАЊЕ НА ЈАВНАТА СВЕСТ

10.1. АКТУЕЛНИ ПРАШАЊА

Подигнувањето на јавната свест и информирањето на граѓаните за правото на заштита на личните податоци и приватноста остана еден од клучните императиви во работењето на Дирекцијата и во 2009 година.

Дирекцијата беше насочена кон афирмирање на правото на заштита на личните податоци пред граѓаните, како и едукација на контролорите, за почитување на нивните обврски што произлегуваат од собирањето, обработката и чувањето на личните податоци на граѓаните.

Во оваа насока, изработени се Коментари на Законот за заштита на личните податоци и Правилникот за техничките и организациските мерки за обезбедување тајност и заштита на обработката на личните податоци во рамките на проектот Апроксимација на законодавството на ФИОМ²².

Во текот на 2009 година, најактуелните прашања кои беа во фокусот на интерес за медиумите беа:

- заштитата на приватноста на младите при користењето на порталите за социјална интеракција и интернетот;
- видео надзорот;
- заштитата на личните податоци во здравствениот сектор;
- медиумско објавување на личните податоци и
- објавување и достапноста на судските одлуки на интернет.

Покрај наведените актуелни прашања, Дирекцијата континуирано ја информираше јавноста за заштитата на личните податоци во сите други области од општественото живеење.

10.2. КОМУНИКАЦИИ

Планот и политиките за комуникацијата на Дирекцијата со јавноста се креирани врз основа на различни алатки за комуникација во зависност од начинот на таргетирање на целната група, но и од моментално актуелните интереси на јавноста и медиумите.

Во текот на 2009 година Дирекцијата комуницираше со јавноста преку:

²² Со цел подобра примена на Законот за заштита на личните податоци и на Правилникот за технички и организациски мерки за обезбедување заштита на обработката на личните податоци, како најзначајни акти при работењето на Дирекцијата, во текот на месец мај се пристапи кон изработка на нивни коментари, за чија изработка ФИОМ ангажираше еден домашен и двајца странски експерти. Во времето на подготовка на овој извештај, се очекува издавање на публикациите и нивно промовирање.

- интервјуа и други форми на присуство во печатените и електронските медиуми²³
- обуки, семинари, работилници и тркалезни маси, за повеќе сегментирани јавности;
- издавање на препораки за заштита на личните податоци во повеќе области, нивно претставување во медиумите и објавување на веб страницата на Дирекцијата;
- ажурирање на интернет страницата на Дирекцијата, како тријазично портално решение (македонски, англиски и албански јазик) за информирање на јавноста за сите промени и новитети во сферата на заштитата на личните податоци.

10.3. ДЕН ЗА ЗАШТИТА НА ЛИЧНИТЕ ПОДАТОЦИ - 28 ЈАНУАРИ

По повод 28 јануари - Европскиот ден на заштитата на личните податоци, а во насока на подигањето на јавната свест за заштитата на личните податоци на учениците како една од најважните целни групи, Дирекцијата подготви Препораки за заштита на личните податоци на учениците кои ги презентираше во ЕУ Инфо Центарот во Скопје. Преку подготвените препораки, Дирекцијата даде одговори на повеќе отворени прашања кои се јавија во изминатиот период и наметна дилеми кои во иднина треба да се разрешат, а се однесуваат на заштитата на личните податоци на учениците, меѓу кои се следните:

- Како се собираат и обработуваат личните податоци во педагошката евиденција и документација?
- Кој може да има увид во оцените и резултатите од тестовите и испитите?
- Дали и во која мера се собираат здравствени и биометриски податоци на учениците/студентите?
- Како треба да функционира видео надзорот во образовните установи?
- На што треба да внимаваат учениците кога користат интернет на училиште?
- Треба ли професорите да знаат кој ученик како ги оценил во евалуациските прашалници?

На промотивниот настан присуствуваа ученици и наставници од средни училишта на градот Скопје, претставници на Информативната канцеларијата на Советот на Европа и Мисијата на Европската унија во Република Македонија.

Во текот на 2009 година најактуелни теми на кои работеше Дирекцијата, а кои истовремено предизвикуваа интерес и кај јавноста, беа заштитата на приватноста при користењето на порталите за социјална интеракција и интернетот, заштитата на личните податоци во здравствениот сектор, видео надзорот и остварувањето на правната заштита на личните податоци. Тргувајќи од оваа состојба, а земајќи предвид дека одбележувањето на 28 јануари - Европски ден на заштитата на личните податоци има за цел подигнување на јавната свест кај граѓаните, Дирекцијата кон крајот на 2009 година отпочна подготовки за одбележување на Денот на заштита

²³ Табела бр.9 од Анексот кон Годишниот извештај

на личните податоци - 28 јануари 2010 година по четврти пат преку подготовка на препораките за заштита на личните податоци во овие области.

11. СТРАТЕШКО ПЛАНИРАЊЕ И АНАЛИЗА НА ПОЛИТИКИ

11.1. СТРАТЕШКО ПЛАНИРАЊЕ

Дирекцијата пристапи кон среднорочно стратешко планирање на работењето во 2007 година со донесување на Стратешки план за работа. Редовно на годишно ниво се врши ревизија на Стратешкиот план за тековната година, се бележат реализираните активности од претходната година и се подготвуваат проекции за наредните две години. Планираните активности со Стратешкиот план за 2009 година се реализирани и тоа:

- заокружен е процесот на донесување на подзаконските акти;
- издадени се голем број мислења по однос на прописи што содржат одредби за заштита на личните податоци,
- инспекцискиот надзор се реализираше според утврдената динамика во Годишната програма и Месечните оперативни планови;
- донесена е Годишна програма за вршење на обуки во 2009 година и Акциски план за вршење на обуки во 2009 и 2010 година чија имплементација е веќе започната;
- продолжи процесот на регистрирање на контролорите и збирки на лични податоци во Централниот регистар, како и ажурирање на постојните збирки на личните податоци.

Во текот на подготвувањето на овој извештај се врши ревизија на Стратешкиот план за 2010 година.

11.2. СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ДИРЕКЦИЈАТА 2010-2015 ГОДИНА

Во текот на 2009 година е подготвена работна верзија на Стратегијата за развој на Дирекцијата за периодот 2010-2015 година. Подготовката на завршната верзија и донесувањето на Стратегијата ќе се реализира до крајот на 2010 година.

11.3. АНАЛИЗИ

Во текот на 2009 година во Дирекцијата се подготвени анализи за:

- Состојбата со обработката на биометриските податоци во Република Македонија;
- Заштитата на здравствените лични податоци во Република Македонија;
- Заштитата на личните податоци при нивната обработка преку видео надзор во Република Македонија.

Планирано е во текот на 2010 година да се продолжи со подготовка на анализи за заштитата на личните податоци во областа на органите за спроведување на законот (Law Enforcement Authorities) телекомуникациите, банкарството и други области.

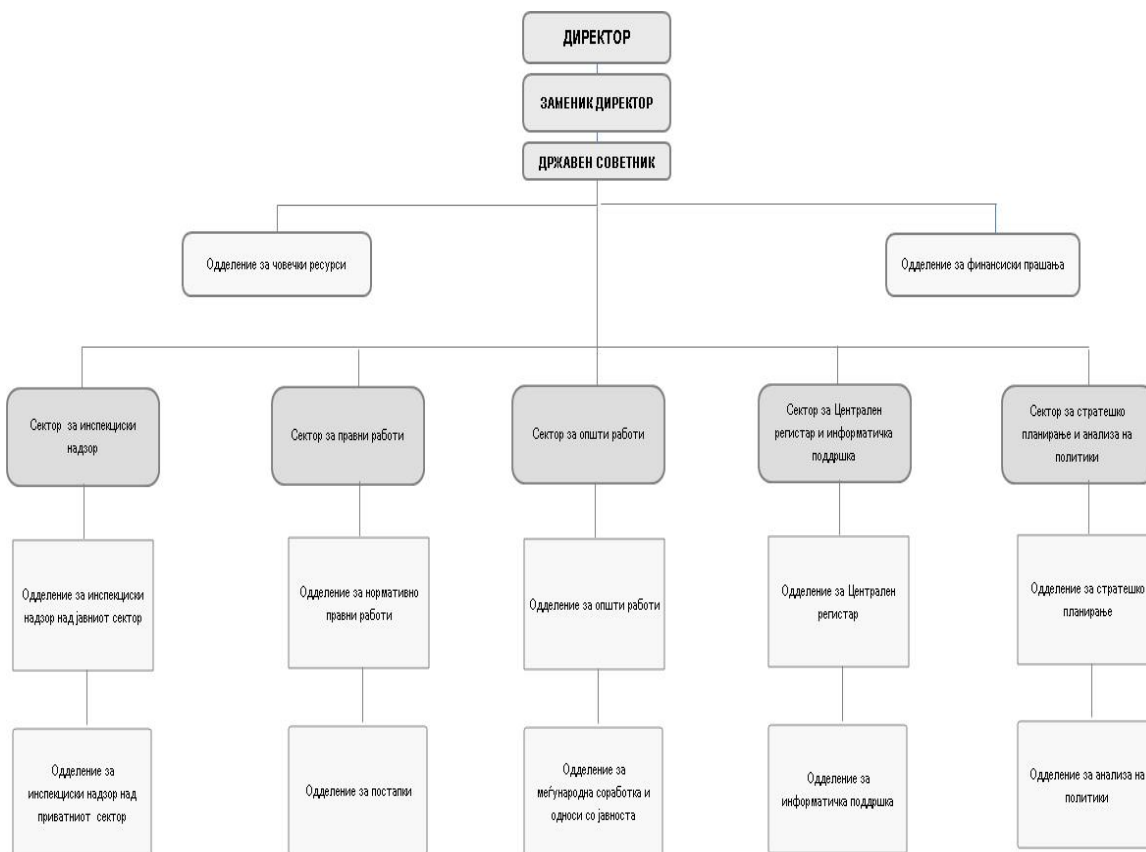

12. ОРГАНИЗАЦИСКА СТРУКТУРА

Внатрешната организациска структура на Дирекцијата е воспоставена во согласност со функциите утврдени во Законот за заштита на личните податоци и критериумите .

Заради создавање на услови за поефикасно вршење на работите и задачите од надлежност на Дирекцијата, согласно актите за внатрешната организација и за систематизацијата на работните места на Дирекцијата, кои се целосно усогласени со Уредбата за начелата на внатрешната организација на органите на државна управа и Уредбата за описот на звањата на државните службеници, во Дирекцијата се предвидени следните организациски единици:

Слика бр. 9 Организациска поставеност на Дирекцијата

Видно од прикажаната организациска структура, во текот на 2009 година, новина во Дирекцијата претставува издвојувањето на Одделението за финансиски прашања од Секторот за општи работи, како и бришењето на одредбите за Одделението за внатрешна ревизија во актите за внатрешната организација и за систематизацијата на работните места, заради усогласување со Законот за јавна внатрешна контрола. Воедно во текот на 2009 година е креирано ново Одделение за меѓународна соработка и односи со јавноста, а како резултат на потребата од понатамошно интензивирање на овие два аспекти во работењето на Дирекцијата.

13. КАДРОВСКИ ПОТЕНЦИЈАЛ

Во текот на 2009 година, како и во претходните години, Дирекцијата беше насочена кон подобрување на кадровската екипираност, со цел нејзино институционално јакнење и ефикасно работење. Во 2009 година заврши постапката за вработување на четири државни службеници-помлади соработници. Во текот на 2009 година се вработени двајца нови државни службеници, унапредени четири државни службеници, а на еден државен службеник му престана работниот однос врз основа на спогодба за преземање во друг државен орган, така што на крајот на годината во Дирекцијата вкупниот број на државни службеници изнесуваше 20. Во Дирекцијата работат уште двајца дипломирани правници-асистенти на проектот за Апроксимација на законодавството на Република Македонија, финансиран од ФИОМ. Овие две лица извршуваат работни задачи во Секторот за правни работи и Секторот за инспекциски надзор, а врз основа на Договор за соработка помеѓу Дирекцијата и ФИОМ, потпишан во март 2009 година.

Образовната структура на вработените државни службеници во 2009 година е следна: седумнаесет државни службеници со високо образование, од кои единаесет дипломирани правници, двајца дипломирани економисти, двајца дипломирани информатичари, еден дипломиран политиколог и еден дипломиран педагог, а тројца државни службеници се вработени со средно образование.

14. ФИНАНСИСКО РАБОТЕЊЕ

14.1. РЕАЛИЗАЦИЈА НА БУЏЕТОТ ЗА 2009 ГОДИНА

Завршната сметка за 2009 година на Дирекцијата е прифатена на 15.02.2010 година со следните показатели:

	денари
Остварен вкупен приход	11.686.091
Остварени вкупни трошоци	11.686.091
Добивка пред оданочување	0
Данок на добивка	0
Распоред на добивката пред оданочување	0

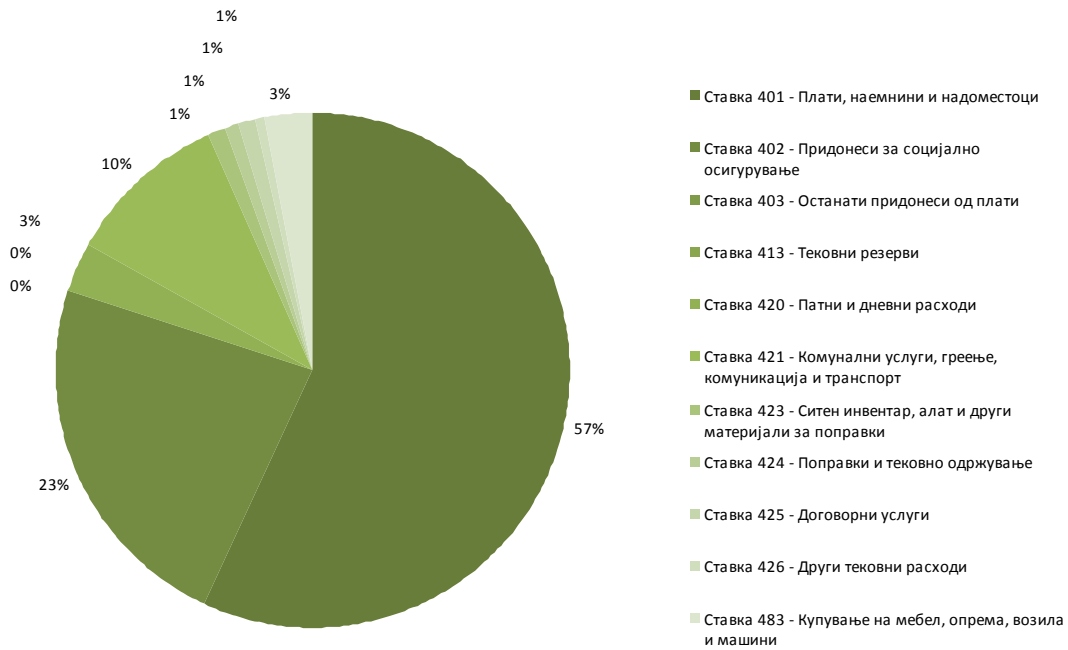
<i>Збирни податоци за 2009 година</i>	Денари
Вкупен буџет за 2009 година	13.445.000
Вкупно остварени приходи (трансфери од Буџетот на РМ)	11.686.091
Вкупно реализирани расходи	11.686.091

Од вкупниот одобрен буџет на Дирекцијата за 2009 година во износ од 13.445.000 денари, реализирани се 86,92%, односно 11.686.091 денари. Во однос на структурата на Буџетот, 11.000.000 денари или 81,81% од средствата се однесуваат на плати, надоместоци на плати и придонеси од плати на вработените, а 2.445.000 денари или 18,19% од средствата се однесуваат на стоки, услуги и капитални расходи (слики 10 и 11).

Во периодот од 18 мај до 10 јуни 2009 година во Дирекцијата беше извршена ревизија на финансиските извештаи за 2008 година од страна на претставници на Државниот завод за ревизија кои ја опфаќаат сметката на буџетот за редовно работење. Согласно објавениот **Конечен ревизорски извештај број 0803-134/5 од**

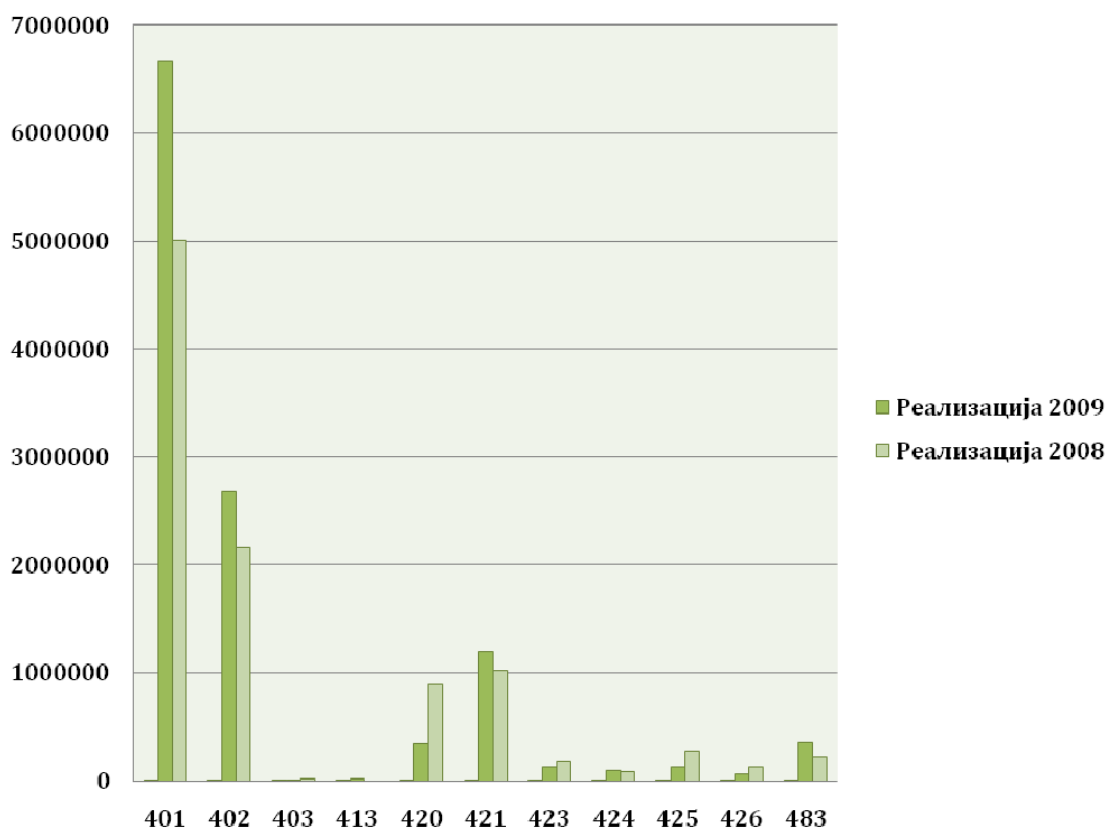
07.07.2009 година, мислењето на тимот од Државниот завод за ревизија е дека финансиските извештаи ја прикажуваат вистинито и објективно финансиската состојба на Дирекцијата на ден 31.12.2008 година и резултатот од финансиските активности за фискалната 2008 година, како и дека е остварено законско и наменско користење на средствата во финансиските трансакции, кои претставуваат државни расходи.

Слика бр. 10 Реализација на средства по ставки²⁴

²⁴ Табела бр.10 од Анексот кон Годишниот извештај

Слика бр. 11 Споредба на расходите во 2009 година во однос на 2008 година²⁵

²⁵ Табела бр.11 од Анексот кон Годишниот извештај

15. ПРЕПОРАКИ

Дирекцијата, со цел унапредување на правото на заштита на личните податоци во Република Македонија, а врз основа на наодите и констатираните состојби кај контролорите и обработувачите, ги дава следните препораки:

- ☑ Обработка на соодветни, релевантни и не преобемни лични податоци од страна на контролорите, согласно со целта за која се собрани;
- ☑ Обезбедување претходна согласност од субјектот на личните податоци кога се врши обработка на неговите лични податоци, без да постои законска основа за тоа;
- ☑ Продлабочување на соработката помеѓу контролорите (особено од јавниот сектор) и Дирекцијата заради подигнување на свеста и јакнење на одговорноста за нивната улога во заштита на личните податоци на граѓаните;
- ☑ Имплементирање на прописите за заштита на личните податоци со преземање на соодветни активности и мерки од страна на контролорите (особено од јавниот сектор);
- ☑ Следењето и контролата на вработените лица, пациентите, студентите, учениците и другите граѓани да не претставува цел за поставување на видео надзор или за обработка на нивните биометриски податоци;
- ☑ Донесување и применување на документација за технички и организациски мерки за обезбедување тајност и заштита на обработката на личните податоци од страна на контролорите (особено од јавниот сектор);
- ☑ Водење на евиденција за лица овластени за вршење на обработка на личните податоци од страна на контролорите;
- ☑ Водење евиденција за личните податоци кои се дадени на користење од страна на контролорите;
- ☑ Добивање на претходно одобрение од Дирекцијата за пренос на личните податоци во други држави што не се членки на Европската унија и Европскиот економски простор;
- ☑ Добивање на претходно одобрение од Дирекцијата за обработка на матичниот број на граѓанинот, податоци во врска со расното или етничкото потекло, генетските или биометриските податоци кога истата не утврдена со закон;
- ☑ Дефинирање и регистрирање на збирките на лични податоци кои ги водат контролорите во Централниот регистар.

16. АНЕКС – ТАБЕЛИ И ПРЕГЛЕДИ СО ПОДАТОЦИ ЗА 2009 ГОДИНА

ТАБЕЛА БР.1 ПОДАТОЦИ ЗА ИЗВРШЕНИ ИНСПЕКЦИСКИ НАДЗОРИ

<i>Податоци за извршените инспекциски надзори</i>	<i>Вкупно</i>
Донесен записник	78
Контролори кај кои се утврдени повреди	84
Контролори кај кои не се утврдени повреди	3
Донесени решенија	74
Не е донесено решение бидејќи е постапено по записник	5
Известување по решение	38
Не се утврдени повреди при инспекцискиот надзор	3
Инспекцискиот надзор е во тек	13
Не е донесено решение бидејќи е извршен контролен инспекциски надзор	2

<i>Инспекциски надзори во 2009 година</i>	<i>Вкупно</i>
Инспекциски надзори започнати во 2008, а завршени во 2009 година	29
Инспекциски надзори започнати во 2009 година	68
Вкупно	97

<i>Извршени инспекциски надзори поделени по сектори</i>	
Јавен сектор	50
Приватен сектор	47
Вкупно	97

Број на инспекциски надзори поделени по вид

Редовни	49
Вонредни	46
Контролни	2
Вкупно	97

ТАБЕЛА БР.2 ПРЕГЛЕД НА КОНТРОЛОРИ И ОБРАБОТУВАЧИ КАЈ КОИ Е ИЗВРШЕН ИНСПЕКЦИСКИ НАДЗОР

<i>Назив на контролорот/обработувачот</i>	<i>Бр. на извршени инспекциски надзори</i>
Агенција за катастар на недвижности Скопје	1
Акционерско друштво за осигурување ВАРДАР Скопје	2
Акционерско друштво за осигурување ЕУРОЛИНК Скопје	1
Акционерско друштво за осигурување САВА ТАБАК Скопје	1
Акционерско друштво за поштенски сообраќај Македонска пошта во државна сопственост Скопје	1
АСУЦ Боро Петрушевски Скопје	1
Базен Бисер Аеродром Скопје	1
Бутик Нино Реин Скопје	1
Град Скопје	1
Дневен центар за деца со пречки во развој Скопје	1
Дневна болница за зависности Кисела Вода Скопје	1
Друштво за компјутерски активности МАТРИКС И.Т. ГЛОБАЛ СЕРВИЦЕС МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје	1
Друштво за осигурување СИГАЛ УНИКА ГРУП АВСТРИЈА АД Скопје	1
Друштво за производство, промет и услуги Млечен ресторан Вегера ДООЕЛ увоз-извоз Скопје	2
Друштво за производство, трговија и услуги ЛИНК МЕДИА ПЛУС ДООЕЛ увоз-извоз Скопје	1
Друштво за производство, услуги и трговија “КОБРА” Бобан и др. ДОО увоз-извоз Куманово	1
Друштво за производство, услуги, транспорт, промет на големо и мало ИМПУЛС ДОО експорт-импорт Скопје	1
Друштво за телекомуникации, маркетинг, промет и услуги НЕКСТТЕЛ ДОО Скопје	1
Друштво за туризам, маркетинг и услуги ТРАВЕЛ ХАУС ДОО увоз-извоз Скопје	2
Друштво за услуги и трговија АСТРО ВИЗИЈА ДООЕЛ експорт-импорт Скопје	1
Друштво за услуги КРЕДИТЕКСПРЕС МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје	1
Друштво за хотелиерство, угостителство, туризам и трговија АД „ХОТЕЛИ-МЕТРОПОЛ“ Охрид	1
Европски Универзитет Република Македонија Скопје	1
Економски факултет – Универзитет Св. Кирил и Методиј Скопје	1
Жито Лукс АД Скопје	1
Заштитно друштво за вработување на инвалидни лица ИНФИНТИ-СНВ ДООЕЛ Куманово	1
Здружение на возачи Делчево	1
Здружение на пензионери Тафталице ДДД Скопје	1
Инвестбанка АД Скопје	1
Јавна здравствена установа Институт за белодробни заболувања и туберкулоза ЦО Скопје	1
Јавна здравствена установа клиника по хируршки болести Св. Наум	1

Охридски Скопје	
Јавна здравствена установа Универзитетска клиника за ендокринологија, дијабетес и метаболични нарушувања Скопје	1
Јавна здравствена установа Универзитетска клиника за радиотерапија и онкологија Скопје	1
Јавна установа Завод за социјални дејности Скопје	1
Јавно претпријатие КОМУНАЛНА ХИГИЕНА Скопје	1
Јавно сообраќајно претпријатие Скопје	1
Комерцијална банка АД Скопје	1
Македонска академска истражувачка мрежа МАРНет Скопје	1
Македонски Телеком, Акционерско друштво за електронски комуникации Скопје	1
Меѓународно училиште НОВА Скопје	1
Меѓуопштински центар за социјални работи Скопје	1
Министерство за внатрешни работи	2
Министерство за здравство	3
Министерство за образование и наука	1
Министерство за труд и социјална политика	1
НЛБ ТУТУНСКА БАНКА АД Скопје	3
Он Нет ДОО Скопје	1
Општина Гази Баба	1
Општина Делчево	1
Општина Ѓорче Петров	1
Општина Карпош	2
Општина Кисела Вода	2
Општина Шуто Оризари	1
Основно училиште ЛИРИЈА ЦО Скопје	1
Основно училиште Страшо Пинџур Скопје	1
Пивара Скопје АД	1
Посебно основно училиште ИДНИНА ЦО Скопје	1
Прв Приватен Универзитет - ФОН Скопје	1
Прва детска амбасада во светот Меѓаши Скопје	1
Приватна здравствена установа Аптека РЕПЛЕК Скопје	1
Приватна здравствена установа Градска аптека Скопје	1
Приватна здравствена установа - аптека ЗЕГИН ФАРМ Скопје	1
Приватно средно училиште „ЈАХЈА КЕМАЛ“ ЦО Скопје	1
Републички завод за трансфузиологија Скопје	1
СЕПУГС Васил Антевски Дрен Скопје	1
Сонце - Коалиција за Европа	1
Специјална болница за гинекологија и акушерство Мала Богородица - Систина Скопје	1
СТАТЕР БАНКА АД Куманово	1
Стопанска банка АД Скопје	1
СУГС Владо Тасевски Скопје	1
СУГС Гимназија Јосип Броз Тито Скопје	1
СУГС Гимназија Орце Николов Скопје	1
Т-МОБИЛЕ МАКЕДОНИЈА Акционерско друштво за мобилни комуникации Скопје	2
Трговско друштво за внатрешен и надворешен промет Зегин ДОО Скопје	1

Управа за јавни приходи	1
Управа за спречување на перење пари и финансирање на тероризам	1
Управа за финансиска полиција	1
Физички лица – контролори	5
Фудбалска федерација на Македонија	1
Царинска управа на Република Македонија	1
Центар за катастар на недвижности Скопје	1
Црвен крст на Република Македонија	1
Вкупно:	97

ТАБЕЛА БР.3 ПРЕГЛЕД НА КОНТРОЛОРИ И ОБРАБОТУВАЧИ КОИ НЕ ДОСТАВИЛЕ ИЗВЕСТУВАЊЕ ПО РЕШЕНИЕ

Р. бр.	Назив на контролорот/обработувачот
1.	Акционерско друштво за осигурување ВАРДАР Скопје
2.	Град Скопје
3.	Дневен центар за деца со пречки во развој Скопје
4.	Друштво за производство, промет и услуги Млечен ресторан Вегера ДООЕЛ увоз-извоз Скопје
5.	Друштво за производство, трговија и услуги ЛИНК МЕДИА ПЛУС ДООЕЛ увоз-извоз Скопје
6.	Друштво за туризам, маркетинг и услуги ТРАВЕЛ ХАУС ДОО увоз-извоз Скопје
7.	Друштво за услуги и трговија АСТРО ВИЗИЈА ДООЕЛ експорт-импорт Скопје
8.	Друштво за услуги КРЕДИТЕКСПРЕС МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје
9.	Здружение на пензионери Тафталице ДДД Скопје
10.	Јавна здравствена установа клиника по хируршки болести Св. Наум Охридски Скопје
11.	Јавна здравствена установа Универзитетска клиника за ендокринологија, дијабетес и метаболични нарушувања Скопје
12.	Јавна установа Завод за социјални дејности Скопје
13.	Меѓународно училиште НОВА Скопје
14.	Меѓуопштински центар за социјални работи Скопје
15.	Министерство за образование и наука
16.	Општина Гази Баба
17.	Општина Делчево
18.	Општина Ѓорче Петров
19.	Општина Карпош
20.	Општина Кисела Вода
21.	Општина Шуто Оризари
22.	Посебно основно училиште ИДНИНА ЦО Скопје
23.	Прва детска амбасада во светот МЕЃАШИ Скопје
24.	Приватна здравствена установа - аптека ЗЕГИН ФАРМ Скопје
25.	Приватна здравствена установа Градска аптека Скопје
26.	СЕПУГС Васил Антевски Дрен Скопје
27.	Специјална болница за гинекологија и акушерство Мала Богородица - Систина Скопје
28.	СУГС Владо Тасевски Скопје
29.	СУГС Гимназија Јосип Броз Тито Скопје
30.	СУГС Гимназија Орце Николов Скопје
31.	Управа за финансиска полиција
32.	Фудбалска федерација на Македонија
Вкупно	33

ТАБЕЛА БР.4 ПРЕГЛЕД НА ДАДЕНИ СТРУЧНИ МИСЛЕЊА

<i>Област/институции</i>	<i>Број на стручни мислења</i>
Осигурување	3
Поштенски услуги	3
Јавни установи	2
Пензиски друштва	3
Пензиско и инвалидско осигурување	2
Банкарство	26
Телекомуникации	9
Здравство	10
Адвокатски канцеларии	14
Државни органи	133
Физички лица	84
Меѓународни органи за заштита на личните податоци	25
Политички партии	1
Консултации по телефон	211
Интернет	8
Јавни претпријатија	2
Стопанска комора	4
Медиуми	4
Невладини организации	3
Образование	12
Правни лица	31
Здруженија	1
Вкупно	591

ТАБЕЛА БР.5 ПРЕГЛЕД НА ДАДЕНИ УКАЖУВАЊА

<i>Област/институции/субјекти</i>	<i>Број на укажувања</i>
Директен маркетинг	1
Правни лица	6
Државни органи	11
Физички лица	2
Образование	1
Интернет	2
Медиуми	2
Спортска федерација	1
Банкарство	2
Осигурување	1
Фондации	1
Телекомуникации	2
Невладини организации	1
Здруженија на граѓани	1
Вкупно	33

ТАБЕЛА БР.6 ПРЕГЛЕД НА ПОСТАПКИ ПО БАРАЊА НА ГРАЃАНИ ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ПОВРЕДА НА ПРАВОТО НА ЗАШТИТА НА ЛИЧНИТЕ ПОДАТОЦИ

<i>Област/институции/субјекти</i>	<i>Број на поднесени барања</i>	<i>Постапката е завршена</i>	<i>Постапката е во тек</i>
Финансии	2	2	0
Телекомуникации	2	2	0
Медиуми	3	3	0
Државни органи	3	3	0
Судство	2	2	0
Осигурување	3	3	0
Други правни лица	9	8	1
Физички лица	8	7	1
Вкупно	32	30	2

ТАБЕЛА БР.7 ПРЕГЛЕД НА РЕГИСТРИРАНИ КОНТРОЛОРИ

Бр.	Назив на контролорот
1.	АВТОСООБРАЌАЕН УЧИЛИШЕН ЦЕНТАР “БОРО ПЕТРУШЕВСКИ“ СКОПЈЕ
2.	АГЕНЦИЈА ЗА ДРЖАВНИ СЛУЖБЕНИЦИ
3.	АГЕНЦИЈА ЗА СУПЕРВИЗИЈА НА КАПИТАЛНО ФИНАНСИРАНО ПЕНЗИСКО ОСИГУРУВАЊЕ
4.	АД ЗА ОСИГУРУВАЊЕ ЕУРОЛИНК СКОПЈЕ
5.	АД ЗА ПОШТЕНСКИ СООБРАЌАЈ - МАКЕДОНСКА ПОШТА ВО ДРЖАВНА СОПСТВЕНОСТ - СКОПЈЕ
6.	АДВОКАТСКО ДРУШТВО МЕНС ЛЕГИС ЧАКМАКОВА СКОПЈЕ
7.	АКЦИОНЕРСКО ДРУШТВО ЗА ОСИГУРУВАЊЕ САВА ТАБАК СКОПЈЕ
8.	АКЦИОНЕРСКО ДРУШТВО ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ЗАДОЛЖИТЕЛНИ И ДОБРОВОЛНИ ПЕНЗИСКИ ФОНДОВИ НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД СКОПЈЕ
9.	АКЦИОНЕРСКО ДРУШТВО ЗА ФИНАНСИСКИ ЛИЗИНГ ЕВРОЛИЗ АУТО СКОПЈЕ
10.	АЛФА БАНКА АД СКОПЈЕ
11.	БРОКЕРСКА КУЌА БРО-ДИЛ АД СКОПЈЕ
12.	ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА - СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЗАКОНОДАВСТВО
13.	ДО ИНСИГ МАКЕДОНИЈА АД СКОПЈЕ
14.	ДПТУ. БЕТАМЕДИКО ТРАДИНГ ЕЛИЗАБЕТА ДООЕЛ ЕКСПОРТ ИМПОРТ СКОПЈЕ
15.	ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА

16.	ДРЖАВНО СРЕДНО УЧИЛИШТЕ ЗА ПРИМЕНЕТА УМЕТНОСТ ЛАЗАР ЛИЧЕНОСКИ
17.	ДРУШТВО ЗА БИЗНИС РЕЛАЦИИ, КОМУНИКАЦИИ, КОНСАЛТИНГ И ТРГОВИЈА ПРЕЗЕНТ КОМ МК ДОО СКОПЈЕ
18.	ДРУШТВО ЗА ВНАТРЕШЕН И НАДВОРЕШЕН ПРОМЕТ АУТОМАКЕДОНИЈА АД СКОПЈЕ
19.	ДРУШТВО ЗА ИЗДАВАШТВО И ТРГОВИЈА МАКЕДОНИЈА ДИРЕКТ ДОО УВОЗ-ИЗВОЗ
20.	ДРУШТВО ЗА ИНЖЕНЕРИНГ, ПРОИЗВОДСТВО, УСЛУГИ И ТРГОВИЈА ИНЕТ ДОО СКОПЈЕ
21.	ДРУШТВО ЗА ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМИ ОН.НЕТ ДОО СКОПЈЕ
22.	ДРУШТВО ЗА ОСИГУРУВАЊЕ СИГАЛ А.Д. СКОПЈЕ
23.	ДРУШТВО ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА МЕЛНИЧКИ, ПЕКАРСКИ И СЛАТКАРСКИ ПРОИЗВОДИ, ПРОМЕТ НА ГОЛЕМО И МАЛО И УВОЗ-ИЗВОЗ ЖИТО ЛУКС АД СКОПЈЕ
24.	ДРУШТВО ЗА ПРОИЗВОДСТВО, МАРКЕТИНГ И ТРГОВИЈА ПРОКТЕР И ГЕМБЛ МАРКЕТИНГ ДООЕЛ СКОПЈЕ
25.	ДРУШТВО ЗА ПРОИЗВОДСТВО, ТРГОВИЈА И УСЛУГИ АКА МАРКЕТИНГ И ДИЗАЈН УВОЗ-ИЗВОЗ СКОПЈЕ
26.	ДРУШТВО ЗА ПРОИЗВОДСТВО, ТРГОВИЈА И УСЛУГИ ОЛИМПИА МОТОРС ДОО УВОЗ-ИЗВОЗ СКОПЈЕ
27.	ДРУШТВО ЗА РЕВИЗОРСКИ УСЛУГИ ПРАЈСВОТЕРХАУСКУПЕРС РЕВИЗИЈА ДОО СКОПЈЕ
28.	ДРУШТВО ЗА РЕВИЗОРСКО КОНСУЛТАНТСКИ УСЛУГИ ПРАЈСВОТЕРХАУСКУПЕРС ДООЕЛ СКОПЈЕ

---

29. ДРУШТВО ЗА СОВЕТОДАВНИ УСЛУГИ КПМГ ДООЕЛ СКОПЈЕ
30. ДРУШТВО ЗА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ И УСЛУГИ НЕОТЕЛ ДОО СКОПЈЕ
31. ДРУШТВО ЗА ТРАНСПОРТ, ТРГОВИЈА И УСЛУГИ АУТО ЦЕМ ДОО ЕКСПОРТ ИМПОРТ ТЕТОВО
32. ДРУШТВО ЗА ТРГОВИЈА И УСЛУГИ БЛУ ЗОУН ДОО СКОПЈЕ
33. ДРУШТВО ЗА ТРГОВИЈА, ПРОИЗВОДСТВО И УСЛУГИ АДВЕРТСМС ДООЕЛ УВОЗ –ИЗВОЗ КАВАДАРЦИ
34. ДРУШТВО ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ФОНДОВИ ИЛИРИКА ФУНД МЕНАЏМЕНТ АД СКОПЈЕ
35. ДРУШТВО ЗА УСЛУГИ И Е-ТРГОВИЈА ЕКСКВИЗИТ ДОО СКОПЈЕ
36. ДРУШТВО ЗА УСЛУГИ И ТРГОВИЈА АСТРО ВИЗИЈА ДООЕЛ ЕКСПОРТ - ИМПОРТ СКОПЈЕ
37. ДРУШТВО ЗА ФИНАНСИСКИ КОНСАЛТИНГ И УСЛУГИ EOS МАТРИХ ДОО СКОПЈЕ
38. ДРУШТВО ЗА ФИНАНСИСКИ УСЛУГИ НЛБ ЛИЗИНГ ДООЕЛ СКОПЈЕ
39. ДРУШТВО ЗА РЕВИЗИЈА КПМГ МАКЕДОНИЈА ДОО
40. ДТПУ АЛ-КОМЕРЦ УВОЗ-ИЗВОЗ
41. ДУФК “МЕТОДИ МИТЕВСКИ-БРИЦО“
42. ЕУРОСТАНДАРД БАНКА АД СКОПЈЕ
43. ЗИРАТ БАНКА АД СКОПЈЕ
44. ИЗВОЗНА И КРЕДИТНА БАНКА АД СКОПЈЕ

45. ИНВЕСТБАНКА АД СКОПЈЕ
46. ИНСТИТУТ ЗА АКРЕДИТАЦИЈА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
47. ИНСТИТУТ ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
48. ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА ЗДРАВСТВЕН ДОМ „КУМАНОВО„-КУМАНОВО
49. ЈАВНА УСТАНОВА ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНА РАБОТА СВ.НИКОЛЕ
50. ЈАВНО КОМИНАЛНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА ПРИЛЕП
51. ЈАВНО СООБРАЌАЈНО ПРЕТПРИЈАТИЕ СКОПЈЕ
52. ЈЗУ ИНСТИТУТ ЗА БЕЛОДРОБНИ ЗАБОЛУВАЊА И ТУБЕРКУЛОЗА Ц.О. СКОПЈЕ
53. ЈЗУ РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА ТРАНСФУЛОГИЈА СКОПЈЕ
54. ЈЗУ СПЕЦИЈАЛНА БОЛНИЦА ЗА БЕЛОДРОБНИ ЗАБОЛУВАЊА И ТУБЕРКУЛОЗА,„ЈАСЕНОВО„ ВЕЛЕС
55. ЈКП ВОДОВОД БИТОЛА
56. ЈУ МЕЃУОПШТИНСКИ ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНА РАБОТА
57. ЈУМ ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНА РАБОТА ГОСТИВАР
58. КАПИТАЛ БАНКА АД СКОПЈЕ
59. КБ ПРВО ДРУШТВО ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ПЕНЗИСКИ ФОНДОВИ АД СКОПЈЕ
60. КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ
61. КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТА НА КОНКУРЕНЦИЈАТА
62. КОМИСИЈА ЗА ОДНОСИ СО ВЕРСКИТЕ ЗАЕДНИЦИ И РЕЛИГИОЗНИ ГРУПИ

63. КОСМОФОН УСЛУГИ НА МОБИЛНА ТЕЛЕФОНИЈА АД СКОПЈЕ
64. КРЕДИТ 1 ДОО СКОПЈЕ
65. КРЕДИТЕКСПРЕС МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ СКОПЈЕ
66. КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД ДРУШТВО ЗА НЕЖИВОТНО ОСИГУРУВАЊЕ - СКОПЈЕ
67. МАКЕДОНСКА БАНКА ЗА ПОДДРШКА НА РАЗВОЈОТ АД СКОПЈЕ
68. МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМ АД -СКОПЈЕ
69. МАКЕДОНСКО КРЕДИТНО БИРО АД СКОПЈЕ
70. МАТРИКС ИТ ГЛОБАЛ СЕРВИЦЕС МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ СКОПЈЕ
71. МЕЃУНАРОДНИ УЧИЛИШТА НОВА
72. МИНИСТЕРСТВО ЗА НАДВОРЕШНИ РАБОТИ
73. НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
74. НАЦИОНАЛНА ГРУПАЦИЈА НА ОСИГУРУВАЊЕ АД ОСИГУРИТЕЛНА ПОЛИСА
75. НЕКСТТЕЛ ДОО
76. НЛБ ТУТУНСКА БАНКА АД СКОПЈЕ
77. НЛБ ТУТУНСКА БРОКЕР АД СКОПЈЕ
78. НОВО НОРДИСК ФАРМА ДООЕЛ
79. ОПШТИНА АЕРОДРОМ
80. ОПШТИНА БОСИЛОВО

81.	ОПШТИНА ПЕХЧЕВО
82.	ОПШТИНА ПРИЛЕП
83.	ОХРИДСКА БАНКА АД ОХРИД
84.	ПЗО ПРИМА МЕД
85.	ПЗУ АПТЕКА РЕПЛЕК
86.	ПЗУ ДР. ФИДАНКА РИЗИНСКА
87.	ПОШТЕНСКА БАНКА АД СКОПЈЕ
88.	ПРИВАТНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА –АПТЕКА БЕТА ФАРМАЦИЈА СКОПЈЕ
89.	ПРИВАТНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА ВО МЕШОВИТА СОПСТВЕНОСТ- СПЕЦИЈАЛНА БОЛНИЦА ПО ГИНЕКОЛОГИЈА И АКУШЕРСТВО МАЛА БОГОРОДИЦА СКОПЈЕ
90.	ПРИВАТНО СРЕДНО УЧИЛИШТЕ,,ЈАХЈА КЕМАЛ,,
91.	ПРОКРЕДИТ БАНКА А.Д. СКОПЈЕ
92.	РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, УНИВЕРЗИТЕТ СВ.КИРИЛ И МЕТОДИЈ ВО СКОПЈЕ, ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ-СКОПЈЕ
93.	МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ, УПРАВА ЗА ЈАВНИ ПРИХОДИ - СКОПЈЕ
94.	СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЕВРОПСКИ ПРАШАЊА
95.	СОВЕТ ЗА РАДИОДИФУЗИЈА
96.	СТАТЕР БАНКА АД КУМАНОВО
97.	СТОПАНСКА БАНКА АД – СКОПЈЕ

98.	СУГС БРАЌА МИЛАДИНОВЦИ
99.	ТД АВТО КУЌА ДОО СКОПЈЕ
100.	Т-МОБИЛЕ ЗА МАКЕДОНИЈА
101.	Т-МОБИЛЕ МАКЕДОНИЈА, АКЦИОНЕРСКО ДРУШТВО ЗА МОБИЛНИ КОМУНИКАЦИИ – СКОПЈЕ
102.	ТРАЈКОВСКИ И ПАРТНЕРИ, ЉУБОМИР ДООЕЛ
103.	ТРГОВСКО ДРУШТВО ЗА ПИВО, СЛАД, ОЦЕТ, АЛКОХОЛНИ И БЕЗАЛКОХОЛНИ ПИЈАЛАЦИ ПИВАРА СКОПЈЕ АД, СКОПЈЕ
104.	ТРГОВСКО ДРУШТВО ЗА ПРОИЗВОДСТВО ПРОМЕТ И УСЛУГИ ВЕРОПУЛОС ДООЕЛ СКОПЈЕ
105.	ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ
106.	УПРАВА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА ПЕРЕЊЕ ПАРИ И ФИНАНСИРАЊЕ НА ТЕРОРИЗАМ
107.	УПРАВА ЗА ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКИ РАБОТИ
108.	ХЕРБАЛ МЕДИКА
109.	ХОТЕЛСКО УГОСТИТЕЛСКО АКЦИОНЕРСКО ДРУШТВО МАКЕДОНИЈАТУРИСТ - СКОПЈЕ
110.	ЦАРИНСКА УПРАВА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
111.	ЦЕНТАР ЖУПА
112.	ЦЕНТРАЛЕН ДЕПОЗИТАР ЗА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ АД СКОПЈЕ
113.	ЦЕНТРАЛЕН РЕГИСТАР НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА СКОПЈЕ

114.	ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД СКОПЈЕ	
115.	ЦРВЕН КРСТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	
116.	ШТЕДИЛНИЦА АЛ КОСА АД ШТИП	
117.	ШТЕДИЛНИЦА МЛАДИНЕЦ	
118.	ШТЕДИЛНИЦА МОЖНОСТИ ДОО СКОПЈЕ	
119.	ШТЕДИЛНИЦА ФУЛМ Д.О.О. СКОПЈЕ	
Вкупно		119

ТАБЕЛА БР. 8 ПРЕГЛЕД НА РЕГИСТРИРАНИ КОНТРОЛОРИ ПО ОРГАНИЗАЦИСКИ ФОРМИ

<i>Организациски форми</i>	<i>Број на регистрирани контролори</i>	<i>Број на регистрирани збирки</i>
Акционерско друштво (АД)	40	203
Државен орган	7	31
Друштво со ограничена одговорност (ДОО)	20	25
Друштво со ограничена одговорност основано од едно лице (ДООЕЛ)	13	6
Единица на локалната самоуправа	5	2
Здравствена установа/организација	6	2
Здружение на граѓани	1	1
Јавно претпријатие	4	1
Образовно-научна установа	7	6
Орган на државна управа	6	8
Останати комори и деловни здруженија	1	2
Установа која врши јавна дејност	8	34
Фондација	1	0
Вкупно	119	321

ТАБЕЛА БР. 9 ПРЕГЛЕД НА МЕДИУМСКА ЗАСТАПЕНОСТ НА
ДИРЕКЦИЈАТА

<i>Вид на медиум</i>	<i>Број</i>
Печатени медиуми	80
Електронски медиуми	72
Вкупно	152

ТАБЕЛА БР.10 ПРЕГЛЕД НА РЕАЛИЗАЦИЈА НА ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА ПО СТАВКИ ВО 2009 ГОДИНА

Ставка	Реализација 2008	Реализација 2009	Промена (2009-2008)	2009/2008
401	5.005.620	6.664.115	1.658.495	133,13 %
402	2.157.745	2.683.212	525.467	124,35 %
403	13.245	1.257	-11.988	9,49 %
413	0	15.000	15.000	0
420	890.360	342.829	-547.531	38,50 %
421	1.023.416	1.201.765	178.349	117,43 %
423	181.301	132.509	-48.792	73,09 %
424	88.423	99.960	11.537	113,05 %
425	272.183	122.444	-149.739	44,99 %
426	127.545	66.000	-61.545	51,75 %
483	221.122	357.000	135.878	161,45 %
Вкупно	9.980.962	11.686.091	1.705.129	117,08 %

ТАБЕЛА БР.11 КОМПАРАТИВНА ТАБЕЛА НА РЕАЛИЗАЦИЈА НА ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА ПО ГОДИНИ

Ставка	Буџет 2009	Реализација	Остаток	% на реализација
401	7.798.000	6.664.115	1.133.885	85,56
402	3.200.000	2.683.212	516.788	83,85
403	2.000	1.257	743	62,85
413	0	15.000	0	
420	373.000	342.829	30.171	91,91
421	1.259.000	1.201.765	57.235	95,45
423	134.000	132.509	1.491	98,89
424	100.000	99.960	40	99,96
425	126.000	122.444	3.556	97,18
426	96.000	66.000	30.000	68,75
483	357.000	357.000	0	100
Вкупно	13.445.000	11.686.091	1.758.909	86,92